

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Etelä-Suomen läänin yleiset kirjastot vuonna 2009

16/2010

Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja
ympäristökeskuksen julkaisuja

Etelä-Suomen läänin yleiset kirjastot vuonna 2009

**Antti Seppänen, Kristiina Kontiainen,
Marjaterthu Kursu, Raija Valtonen**

16/2010

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen julkaisuja

ISBN 978-952-257-124-3 (PDF)

ISSN 1798-8071 (verkkajulkaisu)

Julkaisu on saatavana internetistä: <http://www.ely-keskus.fi/uusimaa/julkaisut>

Sisällys

1. Yleistä	4
2. Toimintaympäristö.....	5
3. Kirjastoverkko ja palvelujen saavutettavuus	7
3.1 Kirjastojen tilat	7
3.2 Kirjasto ja nuoret.....	8
4. Kirjasto- ja tietopalvelujen käyttö	9
5. Kokoelmat ja aineistohankinta	11
6. Henkilöstö ja talous.....	14
6.1 Henkilöstö	14
6.2 Talous.....	16
7. Alueellinen kehittäminen	17
7.1 Kirjastojen kehittämishankkeet	17
7.2 Kirjastohenkilöstön lisäkoulutus ja kansainvälisen toiminnan tukeminen	17
Lähteet	19
Tilastotaulukot	20
Kuvailulehti	82
Presentationsblad.....	83

1 Yleistä

Etelä-Suomen läänin yleiset kirjastot vuonna 2009 -tilastojulkaisussa ovat mukana kaikki läänin 72 kuntaa.

Julkaisun tiedot perustuvat lääninhallituksen seuranta- ja arviointitietoihin alueen yleisten kirjastojen toiminnasta ja kehityksestä. Tilastotiedot ovat yleisten kirjastojen tilastotietokannasta <http://tilastot.kirjastot.fi>. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY) ylläpitävät sitä yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. Kirjastotilat ja niiden käyttö oli vuoden 2009 peruspalveluarvioinnin kohteena. Arviointi on julkaisussa Peruspalvelut Etelä-Suomen alueella 2009.

Valtion uudistettu aluehallinto aloitti toimintansa 1.1.2010. Entisten lääninhallitusten sivistysosastot jaettiin aluehallintovirastoihin (AVI) ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen (ELY). Entisen Etelä-Suomen läänin kirjastotoimi on nyt osa Uudenmaan ELY-keskuksen elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri -vastuualuetta. Toimialue ja kirjasto-toimen tehtävät ovat säilyneet ennallaan. Uudenmaan ELY-keskus hoitaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (910/2009) 4 §:n nojalla kirjastolaissa (904/1998) tarkoitetut kirjastoasiat Uudenmaan toimialueen lisäksi Hämeen ja Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimialueilla.

2 Toimintaympäristö

Vuoden 2009 alussa Etelä-Suomen läänin väkiluku oli 2 192 601 eli 41 % maamme väestöstä. Etelä-Suomen läänissä oli kuusi maakuntaa ja 12 seutukuntaa.

Kunta- ja palvelurakenneuudistus -hankkeen (PARAS) vaikutuksesta Etelä-Suomen läänin alueella toteutui vuoden 2009 alussa runsaasti kuntaliitoksia. Kuntien määrä väheni 86:sta 72:een. Suurimmat yhdistymiset tapahtuivat Kanta-Hämeessä Hämeenlinnan kaupungin laajentuessa (Hämeenlinna, Kalvola, Hauho, Lammi, Renko ja Tuulos), Kymenlaaksossa Kouvolan laajentuessa (Kouvola, Kuusankoski, Elimäki, Jaala, Anjalankoski ja Valkeala) ja Uudellamaalla Raaseporin syntyessä (Tammisaari, Karjaa ja Pohja). Lisäksi Sammatti ja Lohja yhdistyivät ja muodostivat yhdessä Lohjan kunnan. Joutseno liittyi Lappeenrantaan. Kirjastolaitoksia oli Etelä-Suomen läänin alueella 71, kun Kärkölän kunnan sivistystoimi yhdistettiin vuonna 2008 Hollolan sivistystoimeen.

Lähes puolet maamme ruotsinkielisestä väestöstä asuu Etelä-Suomessa, pääosin Uudellamaalla ja Itä-Uudellamaalla. Ruotsinkielisten osuus oli 6,3 % läänin koko väestöstä. Kuntaliitosten jälkeen läänin 72 kunnasta yksikielisiä suomenkielisiä kuntia oli 53 ja kaksikielisiä kuntia 19, joista viisitoista enemmistöltään suomenkielistä ja neljä enemmistöltään ruotsinkielistä kuntaa (Inkoo, Liljendal, Pernaja ja Raasepori).

Etelä-Suomen läänin väestöstä 4,4 % oli maahanmuuttajia. Koko maan ulkomaalaisväestöstä 61,4 % asui Etelä-Suomessa ja noin puolet Uudellamaalla. Venäläiset ja virolaiset olivat suurimmat ulkomaalaisryhmät.

Läänin asukasluku kasvoi 19 092 henkilöllä (0,9 %). Asukasluku kasvoi kaikissa muissa maakunnissa paitsi Etelä-Karjalassa ja Kymenlaaksossa. Läänin alueella suhteellisesti eniten väestön määrä lisääntyi Uudenmaan maakunnassa 1,1 % (19 056 uutta asukasta) ja Kanta-Hämeen maakunnassa prosentin.

Tilastokeskuksen 2009-2060 väestöennusteen mukaan Etelä-Suomen väkiluku kasvaa vuoteen 2020 mennessä Uudellamaalla, Itä-Uudellamaalla, Kanta-Hämeessä ja Päijät-Hämeessä. Väestö vähenee Kymenlaaksossa ja Etelä-Karjalassa. Kasvu painottuu lähinnä pääkaupunkiseudulle ja sen kehyskuntiin sekä maakuntien keskuksiin ja niitä ympäröiviin lähikuntiin.

Ikärakenteen muutoksella on suuri merkitys peruspalvelujen kysyntään ja niiden järjestämiseen. Yli 65-vuotiaiden määrä kasvoi Etelä-Suomen läänissä 2,7 % ja alle viisitoista-vuotiaiden määrä hivenen laski edellisvuodesta. Alle 15-vuotiaiden määrän ennustetaan vuoteen 2020 mennessä kasvavan Uudellamaalla, Itä-Uudellamaalla, Kanta- ja Päijät-Hämeessä ja vähenevän Kymenlaaksossa ja Etelä-Karjalassa. Nuorten ikäluokkien väheneminen vaikuttaa kouluverkkoon ja myös kirjaston käyttöön.

Etelä-Suomi on maan tuotannollinen ja kaupallinen keskus. Erityisesti pääkaupunkiseudun kehitys lyö leimansa koko Suomen taloudelliselle menestykselle. Täällä tuotetaan lähes puolet maamme bruttokansantuotteesta, mutta maakuntien erot ovat merkittäviä. Myös väestön koulutustaso vaihtelee maakunnittain. Palvelualat työllistävät Etelä-Suomessa edelleen enemmän kuin koko maassa keskimäärin. Noin puolet koko maan vuosikatteesta kertyi Uudellamaalla.

Vuonna 2008 alkanut lama näkyy kuntien talouden heikkenemisenä. Velkaantuminen on lisääntynyt. Työllisyys heikkeni läänin alueella vuonna 2009. Kuntien lähivuosien haasteena on taantumien aiheuttamien taloudellisten vaikeuksien ohella paradoksaalisesti samaan aikaan uhkaava työvoimapula.

Maahanmuutto ja maassamuutto asettavat haasteita myös kirjastopalveluille. Monikulttuurisuus vaikuttaa jo nyt kirjastojen palvelutarjontaan ja henkilökunnan koulutukseen ja rekrytointiin.

PARAS-hankkeen tuloksena kunnat ovat järjestäneet uudelleen palvelutuotantonsa ja luoneet uusia yhteistyömuotoja. Kuntien määrä vähenee edelleen tulevina vuosina. Kirjas-

to- ja tietopalvelujen asema kuntien palvelutuotannossa ei ole itsestäänselvyys. Taloudellisen taantuman aikana julkisia palveluja uhkaa supistaminen, vaikka palvelujen käyttö ja tarve lisääntyvät, kun yhä suurempaa väestönosaa uhkaa syrjäytyminen ja yhteiskunnan ulkopuolelle jääminen. Kirjastojen toimipisteiden säilyttäminen, koulutetun työvoiman rekrytointi, yhteistyön lisääminen, kuntien yhteisten kirjastojen perustaminen, keskitettyjen verkopalvelujen kehittäminen ja tehokas käyttö sekä työn uudelleen organisointi ovat keskeisiä keinoja, joilla turvataan tasavertaiset ja riittävät kirjasto- ja tietopalvelut kansalaisille.

3 Kirjastoverkko ja palvelujen saavutettavuus

Vuoden aikana kirjastoverkossa tapahtui suuria muutoksia kuntien yhdistyessä PARAS-hankkeen myötä.

Pääkirjastojen määrä väheni neljällätoista ja vastaavasti sivukirjastojen määrä kasvoi kahdeksalla. Kaksi kirjastoautoa lopetti toimintansa ja samalla myös pysäkkien määrä väheni. Kirjastojen aukiolotuntien määrä laski kahdella prosentilla vuodesta 2008. Nämä su-
pistikset ovat osaltaan vaikuttaneet lainausten ja fyysisten käyntien määriin.

Taulukko 1. Kirjastot ja muut toimipisteet vuosina 2008 ja 2009

Kirjastot ja muut toimipisteet	2008	2009	Muutos
Pääkirjastot	85	71	-14
Sivukirjastot	140	148	8
Laitoskirjastot	17	16	-1
Kirjastoautot	41	39	-2
Pysäkit	2 673	2 655	-18
Muut palvelupaikat	110	94	-26

Kirjastoautoilla oli 2 655 pysäkkiä 41 kunnassa. Kirjastoautoja on 33 kunnassa, kuudessa kaupungissa oli kaksi autoa. Kahdeksan kuntaa osti kirjastoautopalveluita toiselta kunnalta. Ostopalvelun osuus kirjastoautopalveluissa oli pieni, vain neljä prosenttia kaikista pysäkeistä hoidettiin ostopalveluna. Raasepori ja Vantaa hankkivat uudet kirjastoautot, joihin ne saivat lääninhallituksen kautta myös valtionavustusta.

3.1 Kirjastojen tilat

Lääninhallitukset suorittivat osana valtakunnallista peruspalveluiden arviointia kirjastojen tilankäytön arvioinnin.

Kirjastotilojen pinta-ala on keskimäärin kasvanut ja kunto parantunut viimeisten kymmenen vuoden aikana. Opetusministeriön määrittelemä kirjastojen pinta-alasuositus on vähintään 100 m² tuhatta asukasta kohden. Joka toinen kunta saavutti tämän suosituksen entisessä Etelä-Suomen läänissä vuonna 2009.

Kirjastojen aukioloajat vähenivät vuodessa noin 10 000 tuntia eli noin kaksi prosenttia. Syynä ovat toimipisteiden väheneminen ja säästöjen aiheuttamat supistetut aukioloajat. Vaikka tilaa olisi riittävästi, niin kirjastopalvelujen saatavuus on heikentynyt, koska aukiolotunteja on vähennetty ja niiden sijoittelu ei vastaa asiakkaiden tarpeita.

Tilojen käyttö on muuttunut palvelujen muuttuessa. Koska kirjasto on merkittävä syrjäytymisen ehkäisijä kunnassa, kirjastotilojen pitää olla mahdollisimman paljon kuntalaisten käytössä. Siksi kirjastojen on arvioitava ennakkoluulottomasti tilankäyttöään ja muutettava sitä tarpeen mukaan monipuolisemmaksi. Muiden palvelujen läheisyys, alueen toimijoiden yhteistoiminta ja aukioloaikojen lisääminen tehostavat kirjastotilojen käyttöä.

Kirjastotilojen turvallisuudessa ja esteettömyydessä on arvioinnin mukaan kehitettävää. Kirjastojen on oltava mukana kunnan valmiussuunnitelmassa ja harjoitettava hätätilanteiden varalta. Joka toisessa kirjastotilassa on tehty kuntoarvio ja näistä joka viidennessä kirjastossa on havaittu vikoja, pääasiassa kosteusongelmia. Kunnat voivat ehkäistä terveysongelmia ja säästää rakennus- ja korjauskustannuksissa, kun kirjastotilojen kuntoa seurataan ja havaitut viat korjataan ajoissa.

Kirjastotilojen ja -autojen uusimistarve on jatkuvaa, siksi valtionavustuksen kirjastojen perustamishankkeisiin on säilytettävä vähintään nykyisellä tasolla. Tilakustannuksilla on iso

osuus kirjastojen toimintamenoista. Lähes joka toisessa kunnassa kirjastotilojen osuus kirjaston kokonaismenoista on vähintään viidennes tai enemmän. Tilakustannusten seuranta ja vertailtavuus paranee tulevaisuudessa, kun opetusministeriön kirjastotilastotietokantaan lisätään tieto kirjaston tilakustannuksista.

3.2 Kirjasto ja nuoret

Valtioneuvoston 2007 hyväksymä lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma asettaa tavoitteita myös kirjastoille. Etelä-Suomen lääninhallituksen kirjastotoimi seurasi kehittämisohjelman toteutumista kirjastoissa vuosina 2008 - 2009.

Opetusministeriön asettamien tavoitteiden mukaan lastenkirjakokoelmissa pitäisi olla vähintään kahdeksan kirjaa yhtä 0 - 15-vuotiasta kohden. Tähän tavoitteeseen ylsi 90 % kunnista. Kaikki seitsemän (Helsinki, Espoo, Vantaa, Järvenpää, Kerava, Mäntsälä, Nurmijärvi) tavoitteesta jäänyttä kuntaa sijaitsivat Uudellamaalla. Kirjastojen vuosittaisessa lastenkirjahankinnassa tavoitteena on yksi kirja yhtä 0 - 15-vuotiasta kohden. Tämän tavoitteen saavutti 21 prosenttia Etelä-Suomen läänin kunnista. Vaihteluväli hankinnoissa kirjastoittain oli 0,3 - 1,7 kirjaa lasta kohden.

Pedagogisia informaattikkoja, joiden toimenkuvaan kuuluu mm. informaatiolukutaidon opettaminen ja yhteistyön lisääminen koulujen kanssa, oli vuonna 2009 palkattu läänin alueelle kuusi. Informaattikot olivat kaikki kirjastojen palkkaamia eikä hallintoyksiköiden yhteisiä ollut. Enimmäkseen palkatut pedagogiset informaattikot toimivat pääkaupunkiseudulla.

Lääninhallitus tuki nuorisopolitiikan kehittämisohjelman mukaisesti erilaisia kirjastojen mediakasvatus- ja lukemisharrastusta edistäviä hankkeita.

Lääninhallitus järjesti keväällä 2009 täydennyskoulutusta koulukirjastotoiminnasta. Seminaarit olivat kaksipäiväisiä ja niitä järjestettiin kaksi kappaletta. Osallistujia oli yhteensä 106 henkeä. Mediakasvatukseen liittyviä täydennyskoulutuksia järjestettiin syksyllä 2009 kolme eri puolilla lääniä. Osallistujia koulutuksissa oli yhteensä 73 henkeä.

4 Kirjasto- ja tietopalvelujen käyttö

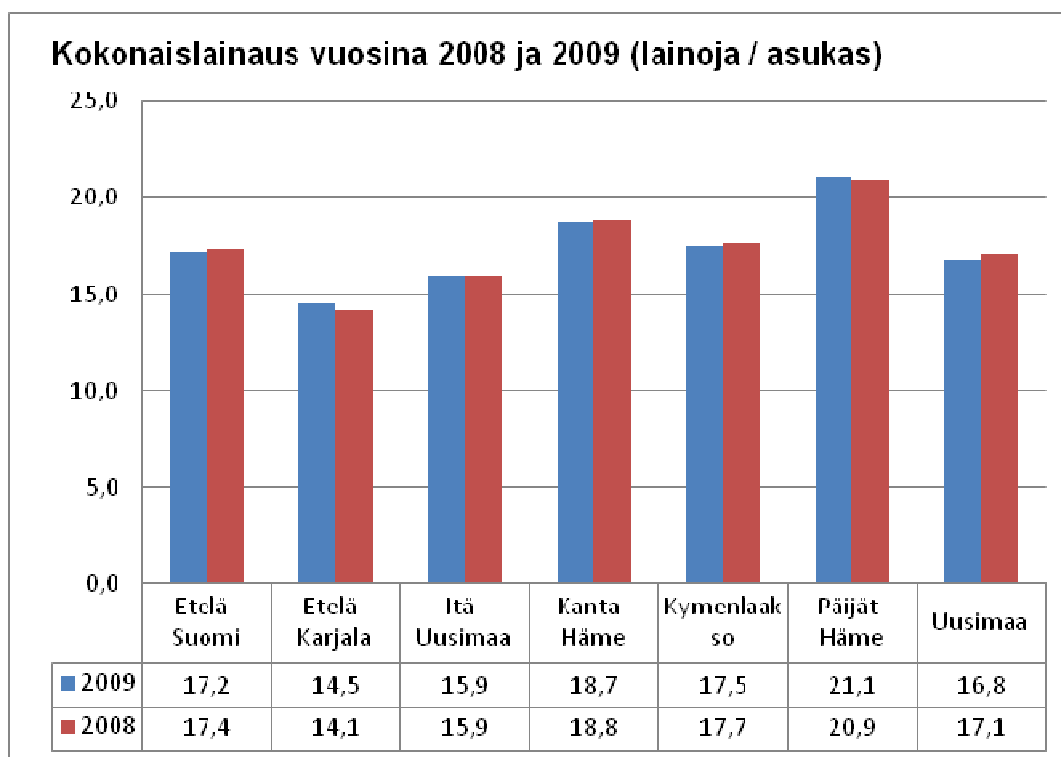
Kokonaislainaus laski hieman Etelä-Suomen läänissä. Lainauksen lasku oli 0,1 %, joka oli pienempi kuin maassa keskimäärin.

Suhteellisesti eniten laski musiikkiäänitteiden lainaus (3 %). Eniten nousi DVD -levyjen lainojen määrä (17 %). Myös lasten- ja kaunokirjallisuuden lainamäärät hieman nousivat edellisestä vuodesta. Muutokset ovat kuitenkin hyvin pieniä kokonaislainaukseen suhteutettuna.

Asukasta kohden kaikkia lainoja oli 17,2, mikä oli vähiten tällä vuosikymmenellä. Koko maan keskiarvo oli 18,6 lainaa, joka on edelleen maailmanennätystasoa. Opetusministeriön tavoitesuosituksen, 18 lainaa asukasta kohden, saavuttivat Päijät-Hämeen ja Kanta-Hämeen maakunnat. Kymenlaakso jäi hieman tavoitesuosituksen alle. Vähiten lainoja kertyi Etelä-Karjalassa 14,5 lainaa henkeä kohden. Siellä tosin nousu oli suurinta vuoteen 2008 verrattuna. Kuntien muutoksia ei voida suoraan vertailla keskenään, koska toimintaympäristöt, palvelujen saatavuus ja aineistohankinnat ovat erilaiset.

Lainaaaja oli keskimäärin noin 38 % läänin asukkaista. Kuntien välillä oli suuria eroja, vaihteluväli oli 22 - 70 %.

Kuva 1. Kokonaislainaus vuosina 2008 ja 2009 (lainoja/asukas)

Etelä-Suomen läänissä kirjastoautoista lainattiin 2,2 miljoonaa, mikä oli lähes kuusi prosenttia kaikista lainoista. Sekä Kanta-Hämeessä että Päijät-Hämeessä kymmenesosa lainoista tehtiin kirjastoautoissa.

Kun tutkitaan eri aineistolajien lainamääriä suhteessa kokoelmien laajuuteen, huomataan, että kuvatallenteet ja musiikkiäänitteet kiertävät lainassa muuta aineistoa enemmän. Tätä selittää tallenteiden lyhyempi laina-aika ja nopeampi käyttö. Tämän vuoksi eri aineistotyyppien ”tehokkuusluvut” eivät ole keskenään verrannollisia. Erilaiset kirjastoaineistot muo-

dostavat kokonaisuuden, jonka riittävällä ja monipuolisella hankinnalla turvataan kulttuuriperinnön säilyminen ja täydentyminen.

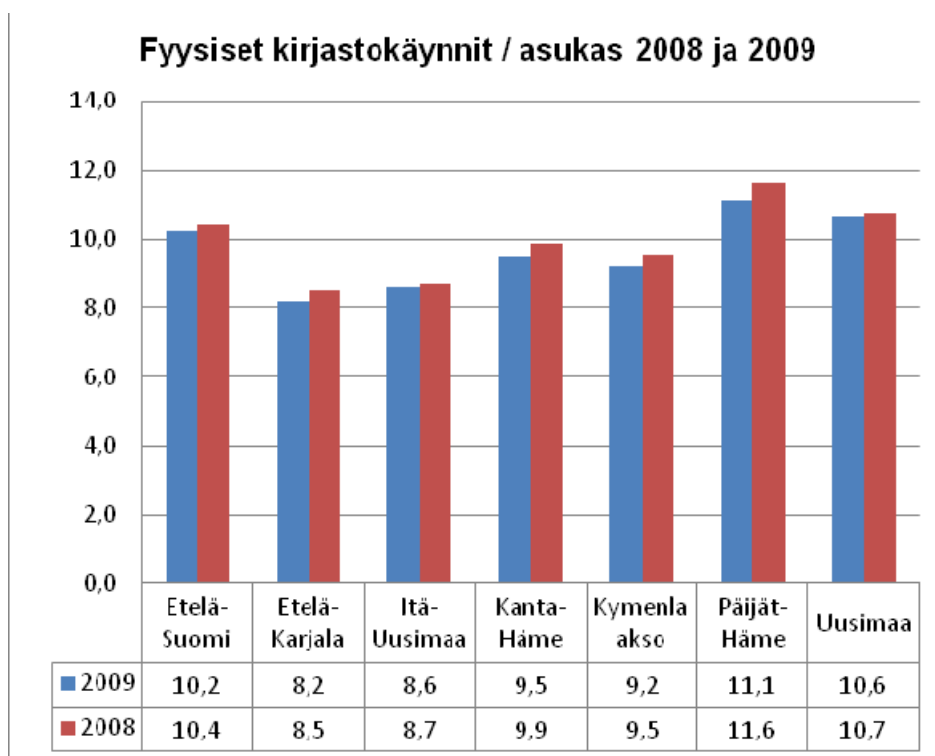
Musiikkiaineistojen lainaamisen vähentyminen johtunee verkkolatauksen yleistymisestä. Lasku on kuitenkin vain muutamia prosentteja. Tähän vaikuttanee kirjastojen musiikkiaineistojen tarjonta, joka kirjallisuuden tavoin on ajallisesti laajempaa ja monipuolisempaa kuin mitä kansalaisten käyttämä verkkoaineisto keskimäärin. Useat kirjastot ovat hankkineet käyttöoikeuksia verkkomusiikkipalveluihin, joiden käyttöä ei toistaiseksi tilastoida kirjastotilastotietokantaan.

Verkkokäyntien määrä on kasvanut edellisvuodesta viisi prosenttia ja oli 17 miljoonaa. Itsepalvelu verkossa on vähentänyt fyysisiä käyntejä kirjastoihin ja se taas vaikuttaa lainojen määrää alentavasti. Kotitalouksien parantuneet verkkoyhteydet ja kirjastojen nopeasti kehittyneet verkkopalvelut ovat korvanneet perinteistä kirjastonkäyttöä ja tiedonhakuja.

Yhä useamman kirjaston www-sivuilta on mahdollisuus tehdä tiedonhakuja kirjaston ulkopuolisista tietokannoista, lainata e-kirjoja tai kuunnella musiikkia verkon kautta, mutta sähköisten aineistojen hankinnasta ja käytöstä ei ole toistaiseksi käytettävissä luotettavia tilastotietoja.

Kirjastoissa käytiin Etelä-Suomen läänissä vuonna 2009 lähes 22,5 miljoonaa kertaa. Se osoittaa, että kirjastolaitos on ylivoimaisesti käytetyin kulttuuripalvelu. Asukasta kohden käyntejä kertyi 10,2 ja ylittää siten niukasti opetusministeriön suosituksen kymmenen käyntiä vuodessa asukasta kohden. Ahkerimmin kirjastossa käytiin Päijät-Hämeessä ja vähiten Etelä-Karjalassa. Kaikkialla käyntien määrä on hieman laskenut edelliseen vuoteen verrattuna.

Kuva 2. Fyysiset kirjastokäynnit / asukas 2008 ja 2009

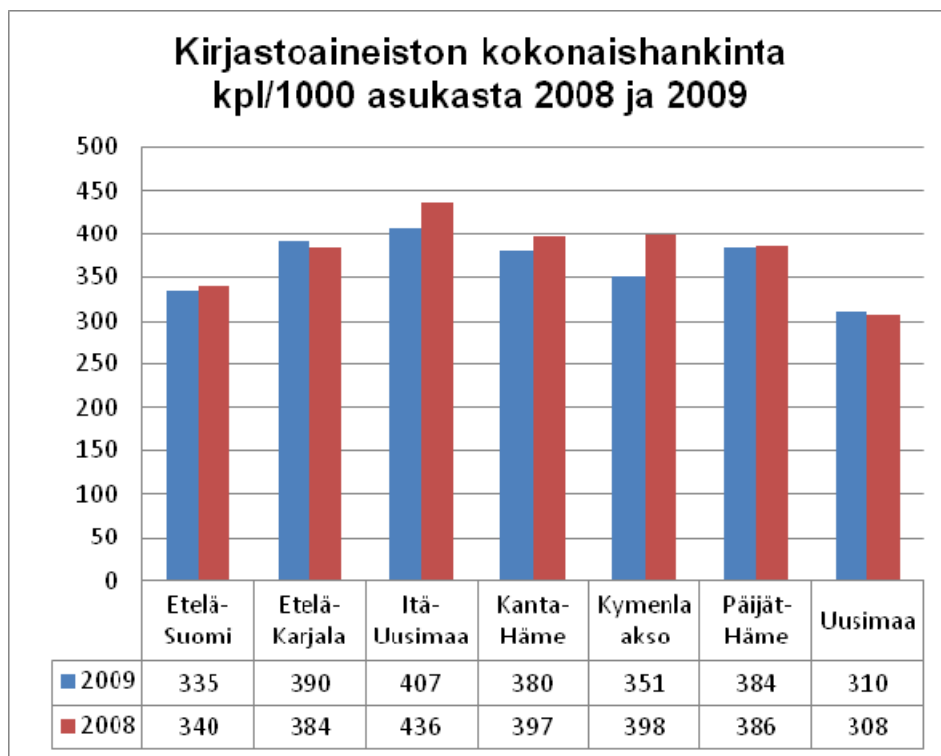

5 Kokoelmat ja aineistohankinta

Läänin alueen kirjastoaineiston kokonaishankinta väheni hieman edellisestä vuodesta.

Kuntien välillä on suuria eroja hankinnassa. Siihen käytetty rahamäärä vaihtelee Mäntsälän 232 eurosta/(asukas/1000) Liljendalin 875 euroon/(asukas/1000). Noin kolmannes kunnista on vähentänyt aineiston hankintaa asukaslukuun suhteutettuna. Kirjastojen välinen aineistonkuljetus on erilaisten kirjastokimppojen ja kuntaliitosten myötä kasvanut ja se ehkä on vähentänyt osaltaan yksittäisten kuntien aineistohankintaa.

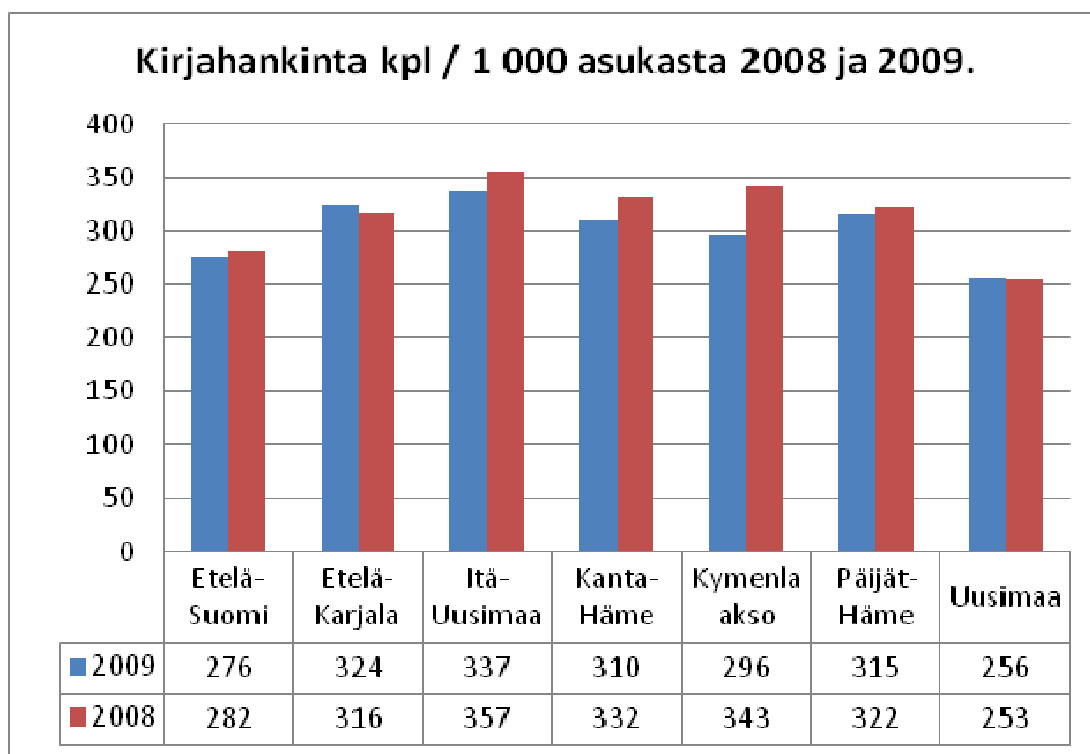
Kuva 3. Kirjastoaineiston kokonaishankinta kpl/1000 asukasta 2008 ja 2009.

Läänin alueen yleisten kirjastojen kokoelmissa on viisi kirjaa asukasta kohden. Koko maan keskiarvo on seitsemän kirjaa. Kuntien kirjallisuuden hankintaan käytämä rahasumma on kasvanut vuodessa hienoisesti, mutta kappalemääräisesti kuitenkin kirjahankinta asukasta kohden on laskenut edellisvuodesta kaksi prosenttia. Syynä lienee kirjallisuuden hinnan nousu. Ilman Helsingin kaupungin isoa määrärahalisäystä kirjallisuuden hankinnalle (noin 240 000 euroa) vuodelle 2009 vähennys olisi ollut suurempi. Erityisen suuri pudotus kirjahankinnassa asukasta kohden (14 %) on tapahtunut Kymenlaaksossa. Suomen kulttuurirahaston ja Svenska Litteratursällskapetin Kirjatalkoot –hankkeen positiivinen vaikutus kirjahankintamäärärahoihin jatkuu, tosin heikompana kuin vuonna 2008, ks. <http://www.skr.fi/default.asp?docId=12877>.

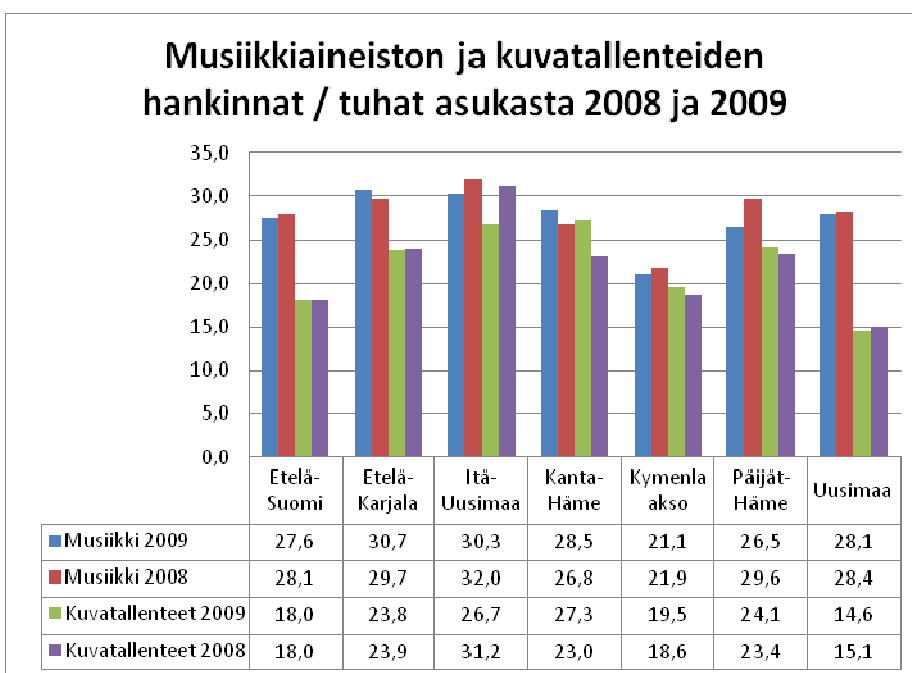
Kirjahankinta vaihteli maakunnittain Uudenmaan 250 kirjasta tuhanta asukasta kohden Itä-Uudenmaan 330 kappaleeseen tuhanta asukasta kohden. Opetusministeriön tavoitetta 400 kirjaa 1 000 asukasta kohden ei saavutettu missään Etelä-Suomen maakunnassa.

Kuva 4. Kirjahankinta kpl/1 000 asukasta 2008 ja 2009

Muun kuin kirja-aineiston (mm. äänitteet ja kuvatallenteet) lukumäärä asukasta kohden on 0,6 kappaletta. DVD ja Blu-ray-levyjen hankinta on syrjäyttänyt VHS-kasetit lähes täysin. Muun kuin kirja-aineiston hankinta on hiveneren kasvanut vuodesta 2008 mutta ei missään maakunnassa yllä lähellekään opetusministeriön suositusta sadasta tallenteesta tuhatta asukasta kohden vuodessa.

Kuva 5. Musiikkiaineiston ja kuvatallenteiden hankinnat / tuhat asukasta 2008 ja 2009

Lehtiä tilattiin kirjastoihin kutakuinkin sama määrä kuin edellisenä vuonna eli keskimäärin 13 vuosikertaa tuhatta asukasta kohden. Opetusministeriön suositus on 15 vuosikertaa tuhatta asukasta kohden. Alle 45 vuosikertaa tilanneita kirjastoja oli neljä (Artjärvi, Ruotsinpyhtää, Suomenniemi ja Humppila).

Vuosittaisen hankintojen ja poistojen määrä pitäisi olla kansainvälisen Unescon suosituksen mukaan kahdeksan prosenttia kokoelmasta, jotta kokoelma uusiutuisi riittävästi ja pysyisi ajantasaisena. Etelä-Suomessa poistoja tehtiin keskimäärin 7,2 % ja hankintojen osuus oli 6,1 % kokoelmasta. Kappalemääräisesti poistoja tehtiin noin 260 000 enemmän kuin hankintoja mikä on noin 200 000 enemmän kuin vuonna 2008. Syynä poistojen lisääntymiseen ovat lukuisat kuntaliitokset. Kuntien päällekkäisiä kokoelmia on yhtenäistetty.

6 Henkilöstö ja talous

6.1 Henkilöstö

Kirjastojen budjettivaroilla tehtyjen henkilötyövuosien määrä pysyi keskimäärin samana kuin edellisenä vuonna.

Yhteensä kirjastoissa tehtiin Etelä-Suomessa töitä 1 911 henkilötyövuotta. Kirjastojen budjetista maksettiin 1 684 henkilötyövuotta ja niistä 1 384 henkilötyövuotta oli kirjastoammatillisia. Työllistettyjä, harjoittelijoita yms. oli yhteensä 227 henkilötyövuotta.¹ Manner-Suomen yleisissä kirjastoissa tehtiin yhteensä 4 706 henkilötyövuotta ja näistä Etelä-Suomen läänissä 41 %. Vain yhdeksässä läänin 71 kirjastolaitoksesta saavutettiin opetus- ja kulttuuriministeriön henkilöstömitoituksen tavoitesuositus, joka on yksi henkilötyövuosi tuhatta asukasta kohden.

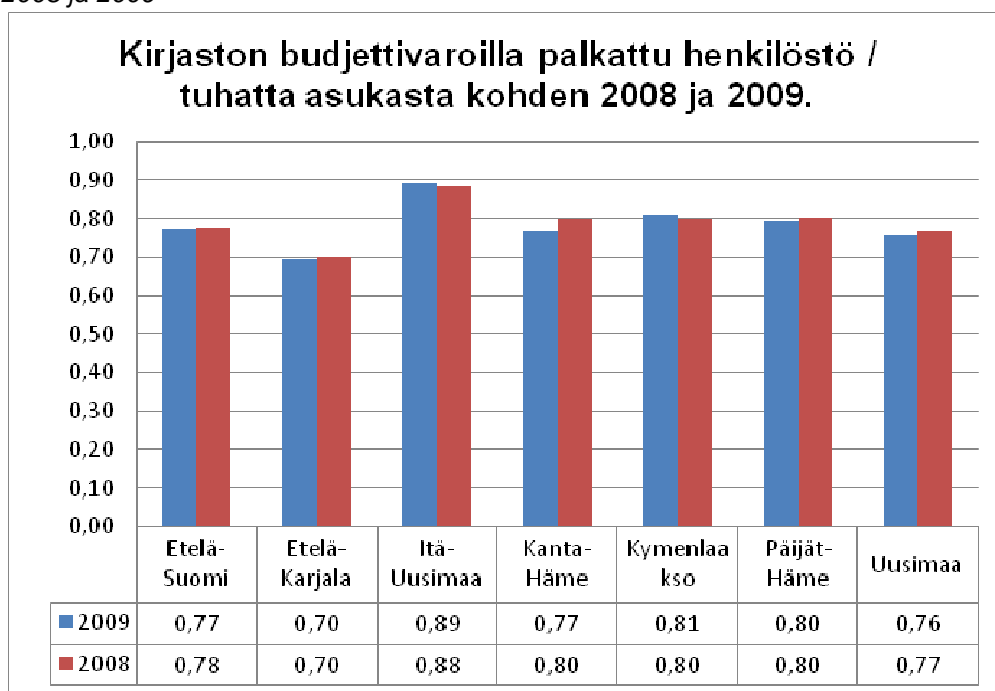
Kirjastoista jää lähivuosina eläkkeelle merkittävä määrä alan asiantuntijoita ja johtohenkilöitä. Uusien osaajien rekrytointi tulee olemaan vakava haaste, kun koulutettavat ikäluokat ovat entistä pienempiä ja alan osaajista on kysyntää muuallakin. Kuntien matalat palkat heikentävät osaltaan yleisten kirjastojen vetovoimaa.

¹ Kirjastoammatillisiin henkilötyövuosiin lasketaan mukaan henkilötyövuodet sen henkilöstön osalta, joilla on kirjastoasetuksen mukainen pätevyys. Eri hallintokuntien yhdistelmäviroista lasketaan kirjastotyön osuus.

Muut henkilötyövuodet = muilla kuin kirjaston varoilla palkattu henkilöstö (esim. työllisyysvaroin palkatut, siviilipalvelusta suorittavat, harjoittelijat)

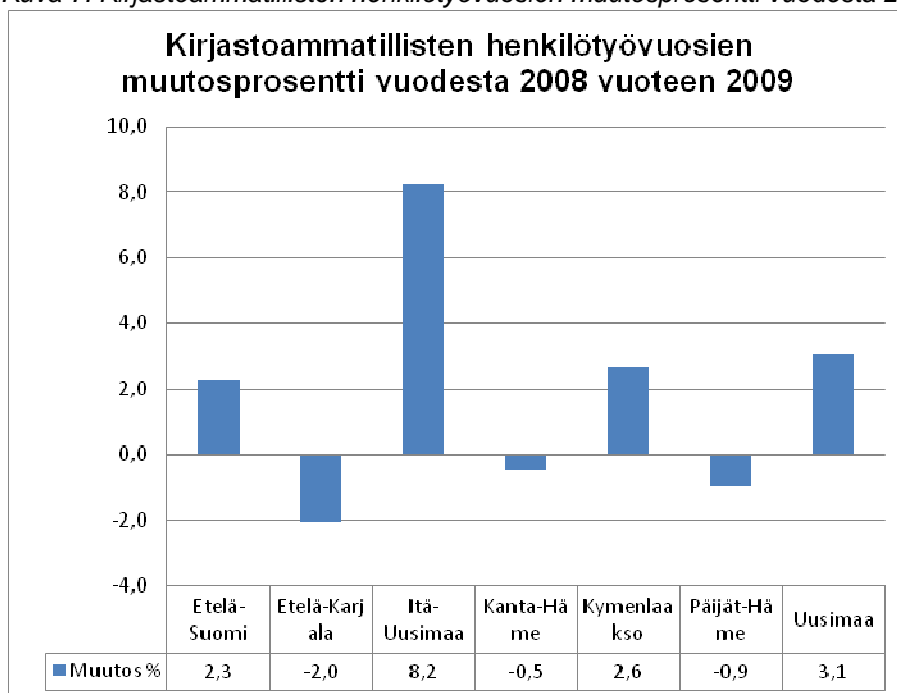
Kirjaston henkilökuntaan ei lasketa kiinteistö- ja siivoushenkilökuntaa.

Kuva 6. Henkilötyövuodet: kirjaston budjettivaroilla palkattu henkilöstö tuhatta asukasta kohden 2008 ja 2009

Viime vuosina mm. automatisointi, itsepalvelu, keskitettyjen verkkopalvelujen käyttö ja kirjastojen yhteiset aineistohankinnat ovat vähentäneet perinteisiä kirjastotöitä. Tilalle ovat tulleet verkko-palvelujen kehittäminen, kokoelmien käytön tehostaminen, kunta- ja hallintorajat ylittävä yhteistyö sekä asiakaspalvelun uudet muodot ja vaatimukset. Työn sisällön muuttuessa henkilökunnalta vaaditaan yhä monipuolisempaa ja korkeatasoisempaa ammattitaitoa ja koulutusta. Siksi kirjastoammatillisen henkilökunnan määrän kasvu kirjastoisissa on kiitettävä piirre kirjastojen kehityksessä.

Kuva 7. Kirjastoammatillisten henkilötyövuosien muutosprosentti vuodesta 2008 vuoteen 2009

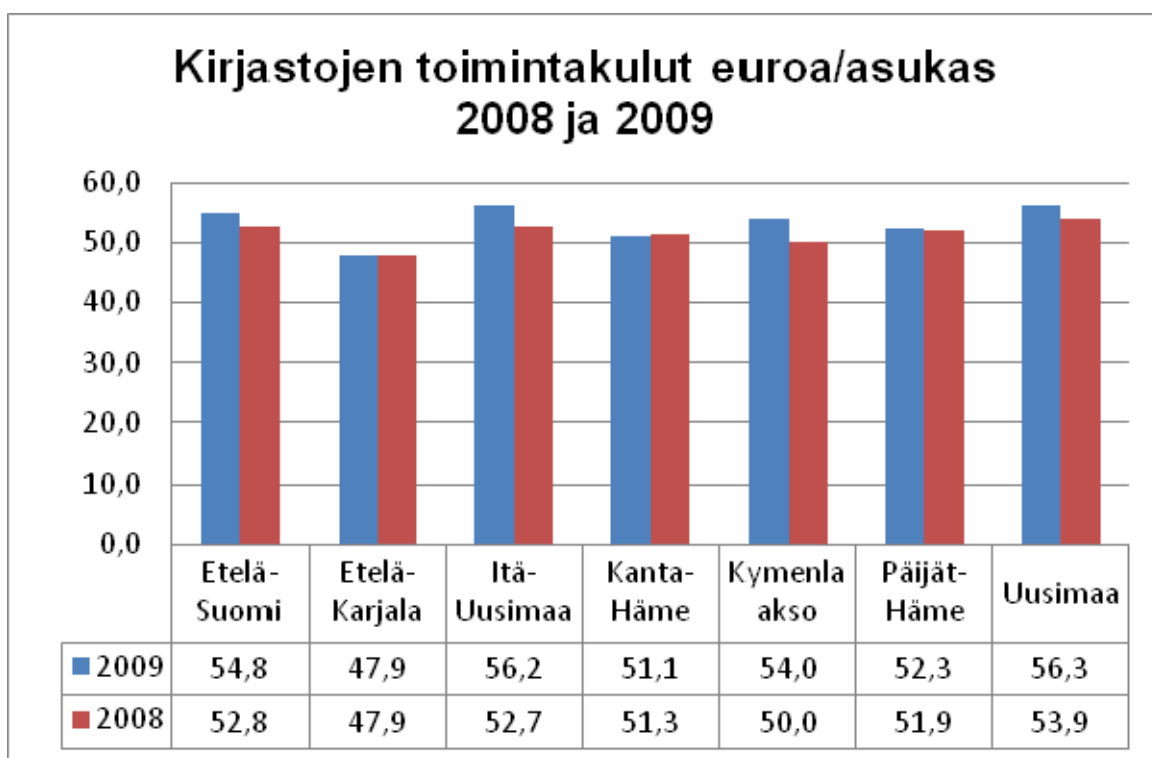
Täydennyskoulutukseen osallistuminen säilyi edellisvuoden tasolla eli noin 11 600 henkilötyöpäivässä. Opetusministeriön valtakunnallisen suosituksen mukaan alan täydennyskoulutuksen vähimmäismäärän tulisi olla kuusi koulutuspäivää henkilötyövuotta kohden vuodessa. Etelä-Suomen läänissä keskiarvo oli kolme koulutuspäivää. Vain neljässä kunnassa kirjastohenkilökunta osallistui täydennyskoulutukseen suosituksen mukaisesti.

6.2 Talous

Yleisten kirjastojen toimintakulut Etelä-Suomen läänissä olivat 120 miljoonaa euroa ja ne kasvoivat 4,8 % vuodesta 2008.

Henkilöstökulujen kasvu oli 2,9 %, kirjastoaineistokulujen 1,9 % ja muiden kulujen (mm. kiinteistökulut, atk-palvelut) kasvu oli 9,5 %. Asukasta kohden kirjastojen toimintakulut kasvoivat 3,9 % ja olivat noin 55 €. Aineiston hankintaan käytettiin 6,3 euroa henkeä kohden ja kirjojen hankintaan 3,8 euroa asukasta kohden eli yhteensä 8,42 miljoonaa euroa. Aineistokulut säilyivät kutakuinkin vuoden 2008 tasolla.

Kuva 8. Kirjastojen toimintakulut euroa/asukas 2008 ja 2009

Kunnat käyttivät Manner-Suomessa yleisten kirjastojen ylläpitoon 289 miljoonaa euroa. Aineistohankintaan tästä kului 39,7 miljoonaa euroa. Toimintakulut olivat asukasta kohden 54,6 euroa ja lisäystä edelliseen vuoteen oli 1,6 euroa. Lainoja oli Manner-Suomessa 98,8 miljoonaa, fyysisiä käyntejä 54 miljoonaa ja verkkokäyntejä 52 miljoonaa.

Kirjastojen tuottavuutta mitataan opetusministeriön suosituksen mukaan mittarilla, jossa tunnusluku lasketaan kaavalla kirjastoaineistokulut/asukas + henkilöstökulut/asukas jaettuina kirjastokäynnit/asukas + lainaus/asukas. Tällä mittarilla mitattuna kirjastojen tuottavuus heikkeni vuonna 2009 hieman. Kirjastoaineisto- ja henkilöstökulut kasvoivat ja vastaavasti kävijöiden ja lainojen määrät vähenivät hienoisesti. Tuottavuus on tällä mittarilla mitattuna tasaisesti laskenut jo vuosia. Mittari ei ota huomioon verkkopalveluiden käytön huomattavaa kasvua, joten sen antama kuva on turhan pessimistinen.

7 Alueellinen kehittäminen

7.1 Kirjastojen kehittämishankkeet

Kirjastotoimesta vastaavat sivistystoimentarkastajat ovat antaneet ohjausta ja neuvontaa puhelimitse, kirjeitse (tiedotteet) ja sähköpostilla sekä osallistuneet alan koulutustilaisuuksiin, neuvottelupäiville ja -kokouksiin sekä sidosryhmien ja läänin omiin tilaisuuksiin.

Näissä on käsitelty ajankohtaisia kirjastoasioita, mm. verkkopalveluita, perustamishankkeita, kirjastojen arviointia ja yhteistyötä sekä uusia toimintatapoja. Ohjauksikäynneillä ja informaatio-ohjauksella on aktivoitu kuntia laajempaan yhteistyöhön kirjastopalvelujen järjestämisessä osana kunta- ja palvelurakenneuudistusta.

Kirjastojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmaan 2010 - 2013 kunnat esittivät 15 hanketta, joista pääkirjastohankkeita oli neljä, sivukirjastohankkeita neljä ja kirjastoautohankkeita seitsemän. Lääninhallitus neuvotteli kuntien kanssa hankkeiden toteuttamisvaihtoehtoista ja laajuudesta sekä toiminnan kehittämisestä. Lausunnossaan opetusministeriölle lääninhallitus asetti esitetyt hankkeet tärkeysjärjestykseen.

Opetusministeriön vahvistamaan valtakunnalliseen rahoitussuunnitelmaan sisältyivät Pernajan (Loviisan), Kirkkonummen, Lappeenrannan ja Mäntsälän, Sipoon, Hämeenlinnan ja Lohjan kirjastoautot sekä Jokioisten, Inkon, Raaseporin ja Kirkkonummen pääkirjastot.

Valtion tulo- ja menoarviossa kirjastojen perustamishankkeisiin varattu vuotuinen määrärahavaltuus on ollut riittämätön läänin alueen ja koko maan tarpeellisten kirjastohankkeiden rahoittamiseksi. Tämä on johtanut hankkeiden siirtämiseen tuleville vuosille tai kunnat ovat toteuttaneet hankkeita kokonaan ilman valtionavustusta erityisesti pääkaupunkiseudulla, jossa muuttoliike on muutenkin lisännyt kirjastopalveluiden tarvetta.

Pernaja (Loviisa) haki valtionosuutta kirjastoauton hankintaan sekä Jokioinen pääkirjastonsa peruskorjaukseen ja laajennukseen.

Investointeja koskevia kuntakäyntejä ja neuvotteluja oli kuusi. Lääninhallitukselle tuli valtionavustushakemuksia yleisten kirjastojen toiminnan kehittämiseen seuraavasti:

- Maakunta- ja keskuskirjastotoimintaan, monikielisen kirjaston ja Kirjastot.fi:n toimintaan 17 hakemusta.
- Kirjastojen tietoverkkopalveluhankkeisiin ja henkilökunnan täydennyskoulutukseen sekä kirjastojen kokeilu- ja kehittämistoimintaan 52 hakemusta.

Lääninhallitus on antanut opetusministeriölle avustushakemuksista lausuntonsa ja asettanut hankkeet tärkeysjärjestykseen. Opetusministeriön avustuspäätökset löytyvät opetusministeriön www-sivuilta <http://www.minedu.fi/OPM/Kirjastot/avustukset/?lang=fi>.

Lääninhallitus myönsi 37 kirjastolle avustusta lukuharrastusta ja lastenkirjastotoimintaa edistäviin hankkeisiin 117 500 euroa. Hakemuksia oli yhteensä 41 ja haettu yhteissumma oli 240 683 euroa. Päätöksissä painotettiin seudullisuutta, yhteistyöhakuisuutta, sovellettavuutta, monikulttuurisuutta ja -kielisyyttä sekä suoraa yhteyttä lukuharrastukseen ja lukijoihin.

7.2 Kirjastohenkilöstön lisäkoulutus ja kansainvälisen toiminnan tukeminen

Lääninhallitus on järjestänyt täydennyskoulutusta sekä itse että yhteistyökumppaneiden kanssa ja osallistunut koulutussuunnitteluun yhdessä sidosryhmien kanssa.

Maakuntakirjastojen kanssa on järjestetty yksi täydennyskoulutusta suunnitteleva kokous. Täydennyskoulutuksessa erityistä huomiota on kiinnitetty mediakasvatukseen kirjastoissa.

Lääninhallitus on toteuttanut kirjastohenkilöstölle päävastuullisesti kuusi täydennyskoulutuspäivää, joiden aiheena on ollut uusi kaunokirjallisuus, kirjastojen itsearviointi ja kirjastojen kokeiluhankkeet. Yhteistyössä opetustoimen kanssa järjestettiin kaksi koulukirjastopäivää, joihin osallistui sekä koulujen että kirjastojen henkilökuntaa. Tiivistä yhteistyötä on tehty opetusministeriön rahoittamassa mediakasvatushankkeessa, johon liittyviä koulutustilaisuuksia Etelä-Suomen läänissä järjestettiin vuoden 2009 aikana kaikkiaan neljä. Kaikkiaan tilaisuuksia oli 12, joissa oli 653 osallistujaa.

Lääninhallitus on myöntänyt 23:lle yleisessä kirjastossa työskentelevälle henkilölle yhteensä 9 000 euroa avustusta kirjastoalan kansainvälisiin kokouksiin osallistumiseen. Osallistujat ovat samalla jakaneet tietoa Suomen kirjastoasioista ulkomailla sekä edistäneet alan verkottumista. Saamiaan kokemuksia, tietoja ja kontakteja he ovat hyödyntäneet kotimaassa ja paikallisella tasolla esim. lastenkirjastotoiminnan ja verkkopalvelujen kehittämisessä.

Kirjastotoimi on osallistunut läänin lähialueyhteistyöhön ja koordinoitunut suomalaisvenäläistä kulttuurifoorumia läänin alueella.

Lähteet

Etelä-Suomen lääninhallituksen sivistysosaston tulosraportti opetusministeriölle 2009. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kulttuuriyksikkö.

Kirjastopoliittinen työryhmä: Kirjastopoliittinen ohjelma 2001–2004. Työryhmän muistio. Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan osaston julkaisusarja 2/2001. Opetusministeriö, Helsinki. 156 s.

Kirjastostrategia 2010: Tiedon ja kulttuurin saatavuuden politiikka. Opetusministeriön julkaisuja 2003:1. Opetusministeriö, Helsinki. 42 s.

Suomen Kulttuurirahasto. Kirjataloot. <http://www.skr.fi/>

Kuntaliitto. Kuntatalous. <http://www.kunnat.net>

Opetusministeriön kirjastopolitiikka 2015. Opetusministeriön julkaisuja 2009:32. Opetusministeriö, Helsinki. 32 s. <http://www.minedu.fi>

Peruspalvelut Etelä-Suomen alueella 2009. Etelä-Suomen aluehallintoviraston julkaisuja 1/2010. 200 s. <http://www.avi.fi>

Opetusministeriö. Suomen yleisten kirjastojen tilastot –tietokanta. <http://tilastot.kirjastot.fi>

Tilastokeskus. 7.5.2010 (Päivitetty) Tilastot. <http://www.tilastokeskus.fi>

Tilastotaulukot

1. Kirjastojen toimintatilastojen vertailu Etelä-Suomen läänissä 2008–2009
2. Kirjastojen toimintayksiköt kunnittain ja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä 2009
3. Kirjastojen kokoelmat kunnittain ja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä 2009
4. Kirjakokoelmat kunnittain ja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä 2009
5. Aineistohankinnat kunnittain ja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä 2009
6. Kirja- ja lehtihankinnat kunnittain ja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä 2009
7. Lainaustoiminta kunnittain ja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä 2009
8. Kauko- ja kirjalainaus kunnittain ja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä 2009
9. Linaajat, käynnit ja henkilökunta kunnittain ja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä 2009
10. Kirjastojen talous kunnittain ja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä 2009
11. Kirjastojen toiminnan tunnuslukuja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä, muutos % 2008–2009
12. Kirjastojen henkilötyövuodet ja toimintakulut maakunnittain Etelä-Suomen läänissä, muutos % 2008–2009
13. Kirjastojen toiminnan tunnuslukuja kunnittain ja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä, muutos % 2008–2009
14. Kirjastojen henkilötyövuodet ja toimintakulut kunnittain ja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä, muutos % 2008–2009
15. Kirjastojen käyttöä kuvaavia tunnuslukuja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä 2009
16. Kirjastojen taloustunnuslukuja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä 2009
17. Kirjastojen käyttöä kuvaavia tunnuslukuja kunnittain ja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä 2009
18. Kirjastojen taloustunnuslukuja kunnittain ja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä 2009
19. Kirjastokäynnit ja lainaus € Etelä-Suomen läänissä 2009

Taulukko 1. Kirjastojen toimintatilastojen vertailu Etelä-Suomen läänissä 2008–2009

	2008	2009	Muutos lkm	Muutos %
Väestö	2 173 509	2 192 601	19 092	0,9
Kirjastot yhteensä	242	235	-7	-2,9
• pääkirjastot	85	71	-14	-16,5
• sivukirjastot	140	148	8	5,7
• laitoskirjastot	17	16	-1	-5,9
Kirjastoautot	41	39	-2	-4,9
Pysäkit	2 673	2 655	-18	-0,7
Aukiolotunnit	439 024	429 002	-10 022	-2,3
Muut palvelupaikat	110	94	-16	-14,5
Kokoelmat yhteensä (31.12.)	12 246 542	12 102 390	-144 152	-1,2
• kokoelmista kirjoja	10 643 034	10 459 070	-183 964	-1,7
• muuta aineistoa	1 603 508	1 643 320	39 812	2,5
Hankinnat yhteensä	738 960	734 765	-4 195	-0,6
• hankinnasta kirjoja	601 385	596 527	-4 858	-0,8
• muuta aineistoa	137 575	138 238	663	0,5
Sanomalehdet	3 341	3 286	-55	-1,6
Aikakauslehdet	26 197	26 221	24	0,1
Paikallislainat yhteensä	37 602 429	37 679 771	77 342	0,2
• paikallislainoista kirjoja	26 860 409	26 821 671	-38 738	-0,1
• muuta aineistoa	10 742 020	10 858 100	116 080	1,1
Saadut kaukolainat (*)	168 218	37 265	-130 953	-77,8
Lainaus yhteensä	37 770 647	37 717 036	-53 611	-0,1
Lainaus/asukas	17,4	17,2	-0,2	-1,1
Lähetetyt kaukolainat (*)	178 100	44 791	-133 309	-74,9
Fyysiset kirjastokäynnit	22 641 538	22 449 898	-191 640	-0,8
Käynnit/asukas	10,4	10,2	-0,2	-1,9
www-käynnit	16 125 612	16 921 635	796 023	4,9
Lainaaaja	846 898	838 409	-8 489	-1,0
Henkilötyövuosia	1 905,7	1 915,6	9,9	0,5
• josta kirjastoammatilliset	1 357,2	1 388,0	30,8	2,3
Muilla kuin kirjaston varoilla palkatut, htv	217,6	226,6	9,0	4,1
Toimintakulut € (ilman alv)	114 653 516	120 173 449	5 519 933	4,8
• henkilöstökulut	65 934 588	67 858 490	1 923 902	2,9
• kirjastoaineistokulut	13 649 637	13 908 554	258 917	1,9
• kirjojen hankinta	8 382 958	8 429 076	46 118	0,6
• muut kulut	35 069 291	38 406 405	3 337 114	9,5
Toimintakulut € / asukas	52,8	54,8	2,0	3,7

*) seutulainat tilastoitu paikallislainoiksi vuodesta 2009 lukien

Taulukko 2. Kirjastojen toimintayksiköt kunnittain ja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä 2009

Maakunta, kunta	Asukasluku	Pää- kirjastoja	Sivu- kirjastoja	Laitos- kirjastoja	Kirjastoja yhteensä	Hyöty- pinta-ala m ²	Kirjasto- autoja	Kirjasto- auton pysäkkejä	Muita palvelu- paikkoja	Aukiolo- tunteja
Etelä-Suomen lääni	2 192 601	71	148	16	235	180 650	39	2 655	94	429 002
Uusimaa	1 408 020	21	82	15	118	98 876	14	854	32	228 968
Espoo	241 565	1	13	1	15	18 407	2	164	0	29 221
Hanko	9 657	1	1	0	2	1 335	0	0	0	3 033
Helsinki	576 632	1	35	11	47	36 751	2	38	1	92 859
Hyvinkää	44 987	1	2	0	3	3 175	0	11	0	5 288
Inkoo	5 575	1	1	0	2	278	0	6	1	2 115
Järvenpää	38 288	1	1	0	2	2 608	0	1	4	3 304
Karjalohja	1 481	1	0	0	1	204	0	0	0	1 203
Karkkila	9 076	1	0	0	1	924	0	0	1	1 924
Kauniainen	8 545	1	0	0	1	1 032	0	0	0	2 178
Kerava	33 546	1	0	0	1	3 020	0	0	7	3 187
Kirkkonummi	35 981	1	2	0	3	2 748	1	76	4	6 857
Lohja	39 133	1	4	1	6	4 233	1	56	0	9 000
Mäntsälä	19 432	1	0	0	1	899	1	59	0	3 322
Nummi-Pusula	6 013	1	1	0	2	630	1	73	0	3 709
Nurmijärvi	39 018	1	2	0	3	3 173	1	69	0	8 140
Pornainen	4 975	1	0	0	1	502	0	0	4	1 781
Raasepori	28 834	1	6	0	7	3 402	1	55	0	10 186
Siuntio	5 871	1	0	0	1	663	0	0	0	1 173
Tuusula	36 386	1	3	1	5	3 127	1	80	0	8 929
Vantaa	195 397	1	10	1	12	9 666	2	95	0	26 584
Vihti	27 628	1	1	0	2	2 100	1	71	10	4 975

taulukko 2 jatkuu

Maakunta, kunta	Asukasluku	Pää- kirjastoja	Sivu- kirjastoja	Laitos- kirjastoja	Kirjastoja yhteensä	Hyöty- pinta-ala m ²	Kirjasto- autoja	Kirjasto- auton pysäkkejä	Muita palvelu- paikkoja	Aukiolo- tunteja
Itä-Uusimaa	93 491	10	10	0	20	9 005	3	275	10	27 054
Askola	4 761	1	1	0	2	594	0	0	4	2 810
Lapinjärvi	2 934	1	1	0	2	409	0	0	0	1 908
Liljendal	1 469	1	2	0	3	280	0	0	0	1 332
Loviisa	7 381	1	1	0	2	1 100	0	0	0	2 842
Myrskylä	2 010	1	0	0	1	134	0	0	0	960
Pernaja	3 944	1	0	0	1	216	1	73	0	2 142
Porvoo	48 227	1	4	0	5	4 070	1	126	1	8 126
Pukkila	2 025	1	0	0	1	250	0	0	0	1 105
Ruotsinpyhtää	2 900	1	0	0	1	350	0	0	4	1 150
Sipoo	17 840	1	1	0	2	1 602	1	76	1	4 679
Kanta-Häme	173 041	11	10	0	21	17 907	8	534	7	44 019
Forssa	17 870	1	0	0	1	2 140	1	52	0	2 820
Hattula	9 571	1	0	0	1	641	1	64	1	2 583
Hausjärvi	8 647	1	2	0	3	966	1	79	0	5 549
Humppila	2 537	1	0	0	1	327	0	0	1	1 506
Hämeenlinna	66 131	1	7	0	8	7 690	2	127	0	15 689
Janakkala	16 589	1	1	0	2	1 788	1	61	2	4 677
Jokioinen	5 767	1	0	0	1	385	0	0	2	1 775
Loppi	8 146	1	0	0	1	808	1	57	0	2 886
Riihimäki	28 536	1	0	0	1	2 458	0	0	0	2 970
Tammela	6 617	1	0	0	1	304	1	94	0	2 107
Ypäjä	2 630	1	0	0	1	400	0	0	1	1 457

taulukko 2 jatkuu

Maakunta, kunta	Asukasluku	Pää- kirjastoja	Sivu- kirjastoja	Laitos- kirjastoja	Kirjastoja yhteensä	Hyöty- pinta-ala m ²	Kirjasto- autoja	Kirjasto- auton pysäkkejä	Muita palvelu- paikkoja	Aukiolo- tunteja
Päijät-Häme	200 847	11	9	1	21	18 984	7	447	5	41 774
Artjärvi	1 466	1	0	0	1	191	0	0	0	1 235
Asikkala	8 604	1	0	0	1	1 004	0	15	1	1 943
Hartola	3 466	1	0	0	1	420	0	47	0	1 928
Heinola	20 545	1	0	0	1	1 340	1	43	0	2 267
Hollola+Kärkölä	26 674	1	1	0	2	2 095	1	86	0	5 950
Hämeenkoski	2 136	1	0	0	1	500	0	0	0	1 170
Lahti	100 080	1	8	1	10	10 026	2	81	0	17 022
Nastola	15 044	1	0	0	1	1 472	1	55	0	2 588
Orimattila	14 810	1	0	0	1	910	1	48	0	2 660
Padasjoki	3 513	1	0	0	1	592	1	72	4	2 724
Sysmä	4 509	1	0	0	1	434	0	0	0	2 287
Kymenlaakso	182 754	7	19	0	26	22 382	5	413	11	46 944
Hamina	21 570	1	1	0	2	2 560	1	60	3	4 132
Iitti	7 093	1	0	0	1	781	1	104	0	2 985
Kotka	54 694	1	4	0	5	6 117	1	77	4	8 844
Kouvola	88 436	1	14	0	15	11 615	2	157	1	25 685
Miehikkälä	2 297	1	0	0	1	252	0	5	3	1 635
Pyhtää	5 123	1	0	0	1	650	0	5	0	1 989
Virolahti	3 541	1	0	0	1	407	0	5	0	1 674

taulukko 2 jatkuu

Maakunta, kunta	Asukasluku	Pää- kirjastoja	Sivu- kirjastoja	Laitos- kirjastoja	Kirjastoja yhteensä	Hyöty- pinta-ala m ²	Kirjasto- autoja	Kirjasto- auton pysäkkejä	Muita palvelu- paikkoja	Aukiolo- tunteja
Etelä-Karjala	134 448	11	18	0	29	13 496	2	132	29	40 243
Imatra	28 899	1	2	0	3	3 191	0	0	0	5 266
Lappeenranta	70 313	1	10	0	11	5 656	1	70	6	14 307
Lemi	3 059	1	1	0	2	282	0	0	0	2 246
Luumäki	5 179	1	1	0	2	587	0	0	3	2 982
Parikkala	6 007	1	2	0	3	1 066	0	0	7	3 688
Rautjärvi	4 096	1	1	0	2	651	0	0	0	2 965
Ruokolahti	5 730	1	0	0	1	611	1	62	0	2 735
Savitaipale	4 023	1	0	0	1	381	0	0	7	1 749
Suomenniemi	801	1	0	0	1	116	0	0	0	882
Taipalsaari	4 914	1	1	0	2	740	0	0	5	2 234
Ylämaa	1 427	1	0	0	1	215	0	0	1	1 189

3. Kirjastojen kokoelmat kunnittain ja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä 2009

Maakunta, kunta	Kokoelmat yhteensä	Kirjat	Nuotit ja partituurit	Musiikki- äänitteet	Muut äänitteet	Videot	CD-ROM - levyt	DVD-levyt	Muut aineistot
Etelä-Suomen lääni	12 102 390	10 459 070	282 848	820 537	182 183	89 323	30 242	167 757	70 430
Uusimaa	5 802 898	4 905 700	133 653	501 921	95 526	34 584	15 783	90 311	25 420
Espoo	835 979	664 677	24 499	103 392	16 481	4 035	1 899	18 623	2 373
Hanko	106 103	100 127	983	1 995	393	1 352	236	613	404
Helsinki	1 885 019	1 579 455	31 341	188 209	31 504	8 322	4 896	30 985	10 307
Hyvinkää	239 328	202 811	8 966	13 742	5 094	1 026	847	5 392	1 450
Inkoo	40 787	38 642	315	592	351	217	110	429	131
Järvenpää	202 505	166 944	9 506	17 479	4 367	750	376	2 338	745
Karjalohja	22 543	21 158	36	527	153	309	65	274	21
Karkkila	62 618	56 924	1 393	1 942	680	463	125	771	320
Kauniainen	88 613	65 303	4 086	15 537	1 379	948	273	867	220
Kerava	174 043	152 773	5 037	8 171	3 626	1 147	354	2 260	675
Kirkkonummi	193 493	164 739	4 968	15 192	2 557	1 644	510	3 182	701
Lohja	246 489	217 897	4 890	12 242	3 512	1 849	837	3 797	1 465
Mäntsälä	93 185	80 188	2 777	6 126	1 474	762	229	811	818
Nummi-Pusula	69 555	66 052	738	243	1 051	687	81	345	358
Nurmijärvi	199 673	173 519	4 845	10 896	3 762	2 247	583	3 394	427
Pornainen	38 526	34 832	358	1 588	560	265	139	717	67
Raasepori	258 794	247 696	2 756	3 761	1 201	1 076	324	1 300	680
Siuntio	51 596	50 066	267	281	321	317	45	216	83
Tuusula	206 127	189 613	3 143	5 443	3 418	2 215	371	1 890	34
Vantaa	593 444	463 088	16 569	84 808	9 770	3 740	2 844	10 648	1 977
Vihti	194 478	169 196	6 180	9 755	3 872	1 213	639	1 459	2 164

taulukko 3 jatkuu

Maakunta, kunta	Kokoelmat yhteensä	Kirjat	Nuotit ja partituurit	Musiikki- äänitteet	Muut äänitteet	Videot	CD-ROM - levyt	DVD-levyt	Muut aineistot
Itä-Uusimaa	815 000	743 757	9 929	31 123	8 463	5 865	1 581	11 442	2 840
Askola	56 291	53 098	521	685	771	534	67	567	48
Lapinjärvi	55 446	53 206	41	793	281	537	127	337	124
Liljendal	38 871	38 666	3	2	16	28	1	110	45
Loviisa	118 430	108 905	1 453	4 211	1 798	456	201	734	672
Myrskylä	17 187	15 036	1	1 476	97	25	23	493	36
Pernaja	36 106	34 730	27	150	110	467	25	588	9
Porvoo	304 475	265 356	6 437	19 528	3 522	1 394	855	5 618	1 765
Pukkila	19 057	17 996	9	390	82	330	33	211	6
Ruotsinpyhtää	45 564	42 486	7	927	390	1 367	63	254	70
Sipoo	123 573	114 278	1 430	2 961	1 396	727	186	2 530	65
Kanta-Häme	1 397 785	1 220 745	35 994	77 594	21 448	12 734	4 304	17 729	7 237
Forssa	145 429	125 316	4 353	9 300	2 278	900	412	1 392	1 478
Hattula	75 369	65 362	1 645	3 653	1 625	1 266	93	1 481	244
Hausjärvi	97 975	92 297	781	1 785	1 078	921	163	944	6
Humppila	23 227	21 095	237	676	318	420	116	318	47
Hämeenlinna	465 046	393 820	14 595	34 542	7 099	3 660	1 755	7 149	2 426
Janakkala	153 022	140 187	2 864	4 759	1 676	1 699	447	853	537
Jokioinen	51 005	45 800	824	1 730	1 146	652	203	489	161
Loppi	70 439	62 222	1 240	2 755	1 236	903	269	1 273	541
Riihimäki	245 208	210 287	8 626	16 087	4 009	1 471	564	2 499	1 665
Tammela	43 139	38 977	460	1 590	679	309	192	840	92
Ypäjä	27 926	25 382	369	717	304	533	90	491	40

taulukko 3 jatkuu

Maakunta, kunta	Kokoelmat yhteensä	Kirjat	Nuotit ja partituurit	Musiikki- äänitteet	Muut äänitteet	Videot	CD-ROM - levyt	DVD-levyt	Muut aineistot
Päijät-Häme	1 531 190	1 320 018	44 813	92 789	24 495	12 893	3 216	19 654	13 312
Artjärvi	13 339	12 998	1	14	175	124	9	18	0
Asikkala	64 357	58 514	613	2 110	1 034	833	185	940	128
Hartola	31 823	29 829	434	442	162	395	88	322	151
Heinola	118 613	103 367	3 135	6 794	1 636	835	308	1 019	1 519
Hollola+Kärkölä	157 931	135 103	3 888	11 393	1 676	1 640	447	2 605	1 179
Hämeenkoski	19 647	19 030	361	50	179	18	9	0	0
Lahti	819 961	697 445	30 644	53 632	15 202	5 450	1 091	8 443	8 054
Nastola	121 269	101 120	3 036	9 452	2 504	1 838	491	1 704	1 124
Orimattila	91 637	78 204	1 596	5 638	1 114	589	298	3 565	633
Padasjoki	47 358	44 014	594	1 450	241	394	30	324	311
Sysmä	45 255	40 394	511	1 814	572	777	260	714	213
Kymenlaakso	1 508 158	1 341 155	35 228	69 179	16 264	13 205	2 833	16 779	13 515
Hamina	210 483	195 432	4 470	4 422	1 945	1 518	156	984	1 556
Iitti	57 703	53 161	592	1 599	636	625	99	830	161
Kotka	357 011	308 592	8 951	22 741	5 267	3 694	952	3 945	2 869
Kouvola	767 518	676 373	19 921	38 174	7 473	6 290	1 403	9 458	8 426
Miehikkälä	33 624	32 006	221	526	121	169	12	483	86
Pyhtää	41 700	37 581	745	1 197	408	793	199	526	251
Virolahti	40 119	38 010	328	520	414	116	12	553	166

taulukko 3 jatkuu

Maakunta, kunta	Kokoelmat yhteensä	Kirjat	Nuotit ja partituurit	Musiikki- äänitteet	Muut äänitteet	Videot	CD-ROM - levyt	DVD-levyt	Muut aineistot
Etelä-Karjala	1 047 359	927 695	23 231	47 931	15 987	10 042	2 525	11 842	8 106
Imatra	226 815	200 910	6 557	11 127	3 562	1 060	357	1 904	1 338
Lappeenranta	430 165	367 979	12 623	26 451	7 892	2 823	1 275	5 172	5 950
Lemi	38 884	34 848	684	1 497	699	511	152	465	28
Luumäki	55 140	51 643	358	1 077	531	710	108	418	295
Parikkala	86 257	79 745	383	2 497	757	1 497	238	784	356
Rautjärvi	50 183	45 530	922	1 496	576	889	90	653	27
Ruokolahti	48 063	44 530	637	1 072	307	537	85	895	0
Savitaipale	38 482	35 134	568	1 180	483	495	91	515	16
Suomenniemi	10 555	9 546	73	304	147	378	33	54	20
Taipalsaari	49 675	45 754	383	885	911	842	22	808	70
Ylämaa	13 140	12 076	43	345	122	300	74	174	6

Taulukko 4. Kirjakokoelmat kunnittain ja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä 2009

Maakunta, kunta	Suomenkieliset kirjat	Ruotsinkieliset kirjat	Muunkieliset kirjat	Aikuisten kaunokirjat	Lasten kaunokirjat	Aikuisten tietokirjat	Lasten tietokirjat
Etelä-Suomen lääni	8 841 833	912 842	704 395	3 232 228	2 608 850	4 177 187	440 805
Uusimaa	3 882 734	584 283	438 683	1 485 180	1 270 313	1 930 930	219 277
Espoo	504 299	75 439	84 939	175 454	215 218	241 219	32 786
Hanko	48 855	45 840	5 432	31 415	18 447	47 019	3 246
Helsinki	1 236 781	148 064	194 610	536 231	362 314	622 330	58 580
Hyvinkää	187 983	2 768	12 060	52 021	52 170	87 837	10 783
Inkoo	14 804	22 384	1 454	12 571	11 290	12 881	1 900
Järvenpää	150 740	3 428	12 776	46 275	39 996	73 378	7 295
Karjalohja	20 504	156	498	8 604	5 102	6 928	524
Karkkila	54 205	750	1 969	21 214	12 053	21 669	1 988
Kauniainen	33 881	23 834	7 588	17 707	13 621	29 300	4 675
Kerava	140 103	3 844	8 826	42 711	36 188	68 166	5 708
Kirkkonummi	125 828	31 724	7 187	42 542	55 289	54 839	12 069
Lohja	191 115	16 583	10 199	67 988	59 405	79 415	11 089
Mäntsälä	76 189	785	3 214	24 418	22 434	29 314	4 022
Nummi-Pusula	64 245	291	1 516	21 597	16 594	25 430	2 431
Nurmijärvi	161 512	2 211	9 796	53 262	39 613	74 514	6 130
Pornainen	33 802	316	714	11 503	10 569	10 795	1 965
Raasepori	84 329	153 504	9 863	80 503	51 247	105 763	10 183
Siuntio	28 437	20 227	1 402	16 786	14 991	16 322	1 967
Tuusula	176 820	5 766	7 027	53 328	55 064	71 826	9 395
Vantaa	388 453	23 470	51 165	121 284	140 860	178 075	22 869
Vihti	159 849	2 899	6 448	47 766	37 848	73 910	9 672

taulukko 4 jatkuu

Maakunta, kunta	Suomenkieliset kirjat	Ruotsinkieliset kirjat	Muunkieliset kirjat	Aikuisten kaunokirjat	Lasten kaunokirjat	Aikuisten tietokirjat	Lasten tietokirjat
Itä-Uusimaa	447 330	269 693	26 734	253 455	198 354	260 064	31 884
Askola	52 223	313	562	19 474	14 592	16 910	2 122
Lapinjärvi	33 753	18 647	806	19 151	13 907	17 975	2 173
Liljendal	6 368	31 943	355	14 170	14 919	7 764	1 813
Loviisa	56 156	47 434	5 315	37 044	19 704	47 490	4 667
Myrskylä	14 788	67	181	5 350	5 291	3 988	407
Pernaja	12 072	21 693	965	14 844	9 881	9 309	696
Porvoo	162 190	89 274	13 892	83 297	65 436	103 028	13 595
Pukkila	17 865	22	109	6 684	4 926	6 108	278
Ruotsinpyhtää	32 653	9 732	101	17 309	13 599	10 414	1 164
Sipoo	59 262	50 568	4 448	36 132	36 099	37 078	4 969
Kanta-Häme	1 152 943	13 926	53 876	377 870	291 065	499 844	51 966
Forssa	118 686	1 553	5 077	33 385	32 548	53 449	5 934
Hattula	62 807	484	2 071	19 787	16 801	25 909	2 865
Hausjärvi	90 393	393	1 511	35 184	25 221	28 456	3 436
Humppila	20 489	68	538	7 968	4 666	7 739	722
Hämeenlinna	366 655	6 274	20 891	118 813	93 353	162 900	18 754
Janakkala	134 455	933	4 799	46 039	34 940	52 856	6 352
Jokioinen	44 733	228	839	14 401	11 765	17 952	1 682
Loppi	59 972	344	1 906	19 714	14 017	25 863	2 628
Riihimäki	191 718	3 428	15 141	61 145	39 981	101 887	7 274
Tammela	38 202	144	631	12 206	10 977	14 278	1 516
Ypäjä	24 833	77	472	9 228	6 796	8 555	803

taulukko 4 jatkuu

Maakunta, kunta	Suomenkieliset kirjat	Ruotsinkieliset kirjat	Muunkieliset kirjat	Aikuisten kaunokirjat	Lasten kaunokirjat	Aikuisten tietokirjat	Lasten tietokirjat
Päijät-Häme	1 228 089	15 621	76 308	390 017	322 365	557 475	50 161
Artjärvi	12 935	27	36	6 073	3 874	2 738	313
Asikkala	56 924	332	1 258	19 149	14 763	21 962	2 640
Hartola	28 817	93	919	11 295	6 562	11 151	821
Heinola	97 532	801	5 034	29 519	29 444	39 842	4 562
Hollola+Kärkölä	128 937	887	5 279	41 881	42 445	43 473	7 304
Hämeenkoski	18 736	9	285	6 426	4 706	7 491	407
Lahti	629 753	11 996	55 696	185 768	147 648	339 782	24 247
Nastola	97 149	673	3 298	32 088	30 697	34 370	3 965
Orimattila	75 778	357	2 069	27 381	21 237	26 569	3 017
Padasjoki	42 829	215	970	17 083	11 210	14 580	1 141
Sysmä	38 699	231	1 464	13 354	9 779	15 517	1 744
Kymenlaakso	1 245 203	24 215	71 737	429 959	309 225	553 954	48 017
Hamina	184 377	2 282	8 773	65 169	50 172	71 978	8 113
Iitti	51 501	311	1 349	17 702	12 396	21 014	2 049
Kotka	275 653	8 400	24 539	97 056	65 589	134 608	11 339
Kouvola	632 852	8 976	34 545	210 081	154 125	288 577	23 590
Miehikkälä	31 336	89	581	12 985	8 197	10 117	707
Pyhtää	32 461	3 954	1 166	13 379	9 889	13 060	1 253
Virolahti	37 023	203	784	13 587	8 857	14 600	966

taulukko 4 jatkuu

Maakunta, kunta	Suomenkieliset kirjat	Ruotsinkieliset kirjat	Muunkieliset kirjat	Aikuisten kaunokirjat	Lasten kaunokirjat	Aikuisten tietokirjat	Lasten tietokirjat
Etelä-Karjala	885 534	5 104	37 057	295 747	217 528	374 920	39 500
Imatra	186 440	563	13 907	57 285	35 505	99 803	8 317
Lappeenranta	348 270	3 393	16 316	104 226	89 691	156 420	17 642
Lemi	34 479	113	256	11 770	10 440	11 221	1 417
Luumäki	50 637	254	752	21 411	11 497	17 192	1 543
Parikkala	77 536	174	2 035	27 055	19 781	30 181	2 728
Rautjärvi	44 954	108	468	17 463	11 954	14 768	1 345
Ruokolahti	43 334	126	1 070	18 431	9 045	14 856	2 198
Savitaipale	34 137	182	815	12 678	9 379	11 656	1 421
Suomenniemi	9 527	1	18	4 307	2 420	2 649	170
Taipalsaari	44 199	174	1 381	15 982	14 651	12 833	2 288
Ylämaa	12 021	16	39	5 139	3 165	3 341	431

Taulukko 5. Aineistohankinnat kunnittain ja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä 2009

Maakunta, kunta	HANKINNAT								
	Hankinnat yhteensä	Kirjat	Nuotit ja partituurit	Musiikki- äänitteet	Muut äänitteet	Videot	CD-ROM - levyt	DVD-levyt	Muut aineistot
Etelä-Suomen lääni	734 765	596 527	9 707	60 598	20 236	184	1 847	39 287	6 379
Uusimaa	437 154	355 510	4 701	39 523	12 639	79	1 096	20 547	3 059
Espoo	79 723	64 785	1 053	6 626	3 441	5	41	3 204	568
Hanko	3 676	3 253	41	100	57	0	17	185	23
Helsinki	170 672	134 832	1 378	20 006	4 330	25	339	8 349	1 413
Hyvinkää	14 865	11 920	232	1 112	418	1	48	1 066	68
Inkoo	2 468	2 180	16	79	73	1	8	98	13
Järvenpää	11 000	9 054	363	931	249	11	12	359	21
Karjalohja	1 042	922	4	42	13	1	0	60	0
Karkkila	3 856	3 332	25	201	81	0	5	204	8
Kauniainen	3 768	2 695	48	706	102	1	7	148	61
Kerava	12 185	10 540	186	528	369	1	50	477	34
Kirkkonummi	15 328	12 941	150	857	367	0	37	948	28
Lohja	16 103	12 494	216	1 867	549	2	53	836	86
Mäntsälä	4 507	4 051	39	104	86	0	2	205	20
Nummi-Pusula	1 759	1 592	5	4	59	4	5	87	3
Nurmijärvi	10 612	8 633	117	866	280	4	25	626	61
Pornainen	2 954	2 472	30	151	101	0	15	185	0
Raasepori	10 171	9 396	53	159	178	5	8	324	48
Siuntio	1 622	1 495	16	6	38	4	3	58	2
Tuusula	11 332	9 878	132	528	267	1	45	481	0
Vantaa	48 901	39 953	395	4 029	1 251	12	342	2 362	557
Vihti	10 610	9 092	202	621	330	1	34	285	45

taulukko 5 jatkuu

Maakunta, kunta	Hankinnat yhteensä	Kirjat	Nuotit ja partituurit	Musiikki- äänitteet	Muut äänitteet	Videot	CD-ROM - levyt	DVD-levyt	Muut aineistot
Itä-Uusimaa	38 090	30 804	675	2 831	1 059	8	78	2 492	143
Askola	2 411	2 078	11	129	89	0	4	98	2
Lapinjärvi	1 969	1 752	3	35	62	1	9	103	4
Liljendal	1 286	1 239	1	1	1	0	0	44	0
Loviisa	4 341	3 744	14	220	124	0	4	218	17
Myrskylä	734	601	0	40	16	0	0	75	2
Pernaja	1 261	1 060	2	3	38	3	4	150	1
Porvoo	16 149	11 938	511	1 900	497	2	51	1 133	117
Pukkila	594	554	0	27	0	0	0	13	0
Ruotsinpyhtää	1 614	1 314	0	102	76	0	0	122	0
Sipoo	7 731	6 524	133	374	156	2	6	536	0
Kanta-Häme	65 725	52 671	983	4 930	1 558	36	285	4 691	571
Forssa	7 034	5 606	134	674	163	1	29	401	26
Hattula	4 830	4 009	24	233	68	2	1	432	61
Hausjärvi	3 080	2 763	18	23	105	2	5	164	0
Humppila	1 072	923	3	7	66	2	6	65	0
Hämeenlinna	22 912	17 506	324	2 031	615	8	102	2 012	314
Janakkala	5 909	5 218	40	255	120	0	25	223	28
Jokioinen	2 372	1 980	22	163	69	1	23	110	4
Loppi	3 504	2 753	26	238	54	18	31	338	46
Riihimäki	11 514	8 999	365	1 200	193	0	51	627	79
Tammela	2 339	1 935	20	97	75	0	7	194	11
Ypäjä	1 159	979	7	9	30	2	5	125	2

taulukko 5 jatkuu

Maakunta, kunta	Hankinnat yhteensä	Kirjat	Nuotit ja partituurit	Musiikki- äänitteet	Muut äänitteet	Videot	CD-ROM - levyt	DVD-levyt	Muut aineistot
Päijät-Häme	77 194	61 717	1 530	5 332	1 713	40	176	4 808	1 878
Artjärvi	592	579	0	0	10	0	0	3	0
Asikkala	2 244	1 821	4	45	130	3	6	194	41
Hartola	1 775	1 576	9	74	34	1	2	50	29
Heinola	6 174	5 373	100	265	84	1	4	266	81
Hollola+Kärkölä	8 632	7 007	107	595	22	1	4	854	42
Hämeenkoski	1 220	1 177	12	31	0	0	0	0	0
Lahti	39 357	31 489	1 128	3 456	932	6	139	2 056	151
Nastola	5 286	4 197	69	411	168	5	14	397	25
Orimattila	6 362	4 895	77	400	109	1	5	777	98
Padasjoki	1 607	1 385	11	24	107	22	2	48	8
Sysmä	3 945	2 218	13	31	117	0	0	163	1 403
Kymenlaakso	64 142	53 153	961	3 853	2 128	14	86	3 551	396
Hamina	8 469	7 144	233	387	414	0	7	246	38
Iitti	2 838	2 494	13	73	80	0	1	164	13
Kotka	17 819	15 523	179	888	531	5	18	577	98
Kouvola	29 557	23 453	510	2 193	896	8	52	2 224	221
Miehikkälä	1 684	1 429	6	95	15	0	0	139	0
Pyhtää	1 851	1 531	18	119	49	1	4	103	26
Virolahti	1 924	1 579	2	98	143	0	4	98	0

taulukko 5 jatkuu

Maakunta, kunta	Hankinnat yhteensä	Kirjat	Nuotit ja partituurit	Musiikki- äänitteet	Muut äänitteet	Videot	CD-ROM - levyt	DVD-levyt	Muut aineistot
Etelä-Karjala	52 460	42 672	857	4 129	1 139	7	126	3 198	332
Imatra	7 469	6 057	201	532	142	0	9	524	4
Lappeenranta	28 107	22 301	567	2 867	615	1	69	1 420	267
Lemi	1 397	1 114	12	25	104	4	9	122	7
Luumäki	2 293	2 118	6	16	51	1	7	91	3
Parikkala	2 730	2 379	5	175	45	0	15	107	4
Rautjärvi	2 221	1 810	25	155	53	1	0	166	11
Ruokolahti	1 826	1 537	8	19	53	0	4	205	0
Savitaipale	2 171	1 932	15	61	21	0	9	133	0
Suomenniemi	391	362	0	5	3	0	0	21	0
Taipalsaari	3 106	2 371	18	257	45	0	4	375	36
Ylämaa	749	691	0	17	7	0	0	34	0

Taulukko 6. Kirja- ja lehtihankinnat kunnittain ja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä 2009

Maakunta, kunta	KIRJAHANKINTA							Sanoma- lehdet (vuosikerta)	Aikakaus- lehdet (vuosikerta)	Poistot
	Suomen- kieliset	Ruotsin- kieliset	Muun- kieliset	Aikuisten kaunokirjat	Lasten kaunokirjat	Aikuisten tietokirjat	Lasten tietokirjat			
Etelä-Suomen lääni	510 550	36 380	49 599	179 295	201 712	187 198	28 324	3 286	26 221	864 876
Uusimaa	289 242	26 644	39 624	108 987	118 302	110 696	17 525	1 773	14 461	465 002
Espoo	49 604	4 539	10 642	18 702	22 808	20 229	3 046	243	2 313	68 646
Hanko	1 825	1 190	238	585	822	1 414	432	23	153	2 820
Helsinki	107 131	8 787	18 914	47 627	41 692	39 468	6 045	637	4 852	184 508
Hyvinkää	11 131	143	646	3 438	3 689	4 224	569	55	407	13 518
Inkoo	891	1 226	63	496	871	650	163	10	63	1 262
Järvenpää	8 323	84	647	2 989	2 369	3 362	334	42	412	10 437
Karjalohja	856	11	55	369	206	325	22	5	46	681
Karkkila	3 224	10	98	1 025	1 140	995	172	19	141	11 216
Kauniainen	1 541	852	302	877	705	1 065	48	46	190	9 204
Kerava	10 043	120	377	3 617	2 872	3 749	302	52	336	12 794
Kirkkonummi	10 686	1 605	650	3 369	5 122	3 732	718	54	344	14 083
Lohja	11 505	448	541	3 139	4 969	3 726	660	69	458	17 577
Mäntsälä	4 009	6	36	1 010	1 787	1 116	138	29	166	12 669
Nummi-Pusula	1 585	0	7	580	559	381	72	11	130	3 170
Nurmijärvi	8 319	29	285	2 411	2 633	3 235	354	65	491	9 197
Pornainen	2 404	22	46	640	814	781	237	14	64	630
Raasepori	3 648	5 364	384	2 050	2 596	3 939	811	68	825	9 370
Siuntio	849	604	42	377	504	489	125	5	69	1 748
Tuusula	9 467	237	174	2 313	3 916	3 040	609	56	590	10 139
Vantaa	33 512	1 265	5 176	11 051	15 053	11 790	2 059	229	2 125	62 881
Vihti	8 689	102	301	2 322	3 175	2 986	609	41	286	8 452

taulukko 6 jatkuu

Maakunta, kunta	KIRJAHANKINTA							Sanoma- lehdet (vuosikerta)	Aikakaus- lehdet (vuosikerta)	Poistot
	Suomen- kieliset	Ruotsin- kieliset	Muun- kieliset	Aikuisten kaunokirjat	Lasten kaunokirjat	Aikuisten tietokirjat	Lasten tietokirjat			
Itä-Uusimaa	21 368	8 489	949	9 206	11 443	8 835	1 322	216	1 652	33 967
Askola	2 045	12	21	658	625	704	91	12	192	1 967
Lapinjärvi	1 111	620	21	670	494	544	44	8	54	816
Liljendal	473	764	2	343	489	358	49	5	43	913
Loviisa	2 200	1 323	221	1 030	1 348	1 206	160	43	175	4 673
Myrskylä	599	0	2	206	200	171	24	5	40	308
Pernaja	560	499	3	313	512	205	32	6	60	269
Porvoo	8 214	3 191	533	3 502	4 522	3 338	576	89	777	20 419
Pukkila	554	0	0	226	181	127	20	8	74	550
Ruotsinpyhtää	1 023	291	0	566	328	390	30	6	32	1 051
Sipoo	4 589	1 789	146	1 692	2 744	1 792	296	34	205	3 001
Kanta-Häme	50 253	338	2 080	14 570	17 253	18 453	2 395	350	2 472	70 416
Forssa	5 426	29	151	1 397	1 789	2 138	282	32	293	5 300
Hattula	3 888	17	104	1 051	1 226	1 603	129	18	93	5 320
Hausjärvi	2 756	3	4	874	1 276	477	136	15	124	2 133
Humppila	914	2	7	324	284	292	23	8	34	1 673
Hämeenlinna	16 362	189	955	5 354	5 775	5 559	818	142	990	32 287
Janakkala	5 147	11	60	1 249	1 877	1 747	345	29	235	5 918
Jokioinen	1 938	4	38	549	550	773	108	15	81	4 160
Loppi	2 733	8	12	853	979	786	135	20	101	2 160
Riihimäki	8 211	71	717	1 984	2 488	4 234	293	51	358	6 452
Tammela	1 909	1	25	629	629	589	88	11	98	3 803
Ypäjä	969	3	7	306	380	255	38	9	65	1 210

taulukko 6 jatkuu

Maakunta, kunta	KIRJAHANKINTA							Sanoma- lehdet (vuosikerta)	Aikakaus- lehdet (vuosikerta)	Poistot
	Suomen- kieliset	Ruotsin- kieliset	Muun- kieliset	Aikuisten kaunokirjat	Lasten kaunokirjat	Aikuisten tietokirjat	Lasten tietokirjat			
Päijät-Häme	58 804	253	2 660	16 829	21 941	20 014	2 933	296	2 685	99 423
Artjärvi	579	0	0	232	174	149	24	6	32	1 649
Asikkala	1 800	11	10	491	734	508	88	10	95	1 526
Hartola	1 564	5	7	464	494	553	65	11	67	1 396
Heinola	5 157	12	204	1 581	1 944	1 560	288	25	238	21 319
Hollola+Kärkölä	6 821	34	152	1 820	2 950	1 759	478	56	301	10 527
Hämeenkoski	1 174	3	0	318	462	363	34	3	45	803
Lahti	29 273	166	2 050	7 999	10 841	11 168	1 481	120	1 315	43 022
Nastola	4 138	2	57	1 139	1 418	1 462	178	22	230	5 396
Orimattila	4 724	10	161	1 591	1 799	1 343	162	19	164	9 520
Padasjoki	1 383	0	2	454	522	375	34	9	92	1 477
Sysmä	2 191	10	17	740	603	774	101	15	106	2 788
Kymenlaakso	49 729	551	2 873	16 133	20 304	14 662	2 054	359	3 056	132 327
Hamina	7 018	8	118	1 899	2 754	2 113	378	33	363	14 011
Iitti	2 435	5	54	724	925	701	144	21	197	4 299
Kotka	13 743	277	1 503	5 369	5 682	3 948	524	99	703	25 659
Kouvola	22 208	133	1 112	6 522	9 625	6 430	876	184	1 635	78 950
Miehikkälä	1 409	2	18	582	387	427	33	7	50	4 162
Pyhtää	1 345	126	60	452	440	582	57	8	57	2 859
Virolahti	1 571	0	8	585	491	461	42	7	51	2 387

taulukko 6 jatkuu

Maakunta, kunta	KIRJAHANKINTA							Sanoma- lehdet (vuosikerta)	Aikakaus- lehdet (vuosikerta)	Poistot
	Suomen- kieliset	Ruotsin- kieliset	Muun- kieliset	Aikuisten kaunokirjat	Lasten kaunokirjat	Aikuisten tietokirjat	Lasten tietokirjat			
Etelä-Karjala	41 154	105	1 413	13 570	12 469	14 538	2 095	292	1 895	63 741
Imatra	5 780	19	258	2 045	1 482	2 336	194	50	265	13 275
Lappeenranta	21 529	67	705	6 515	6 714	7 730	1 342	99	747	25 406
Lemi	1 107	0	7	396	295	336	87	18	110	1 510
Luumäki	2 115	1	2	660	786	630	42	12	120	1 575
Parikkala	2 357	0	22	786	668	821	104	30	130	3 115
Rautjärvi	1 764	3	43	687	463	601	59	20	106	2 206
Ruokolahti	1 491	0	46	644	417	418	58	10	70	2 652
Savitaipale	1 915	2	15	582	564	698	88	9	119	2 097
Suomenniemi	362	0	0	160	180	19	3	5	23	420
Taipalsaari	2 043	13	315	801	696	786	88	32	160	6 324
Ylämaa	691	0	0	294	204	163	30	7	45	5 161

Taulukko 7. Lainaustoiminta kunnittain ja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä 2009

Maakunta, kunta	Kokonais- lainaus yh- teensä *)	PAIKALLISLAINAUS								
		Paikallis- lainaus yh- teensä	Kirjat	Nuotit ja partituurit	Musiikki- äänitteet	Muut äänitteet	Videot	CD-ROM - levyt	DVD -levyt	Muut aineistot
Etelä-Suomen lääni	37 717 036	37 679 771	26 821 671	533 154	3 634 989	837 291	279 269	146 317	3 163 452	2 263 628
Uusimaa	23 601 865	23 582 936	16 661 377	323 317	2 594 152	555 210	143 416	90 902	2 016 699	1 197 863
Espoo	4 219 570	4 218 997	2 900 246	72 840	495 436	103 903	21 595	9 691	422 937	192 349
Hanko	101 655	99 512	85 236	503	2 097	911	1 578	154	6 323	2 710
Helsinki	9 291 019	9 289 904	6 388 341	133 417	1 305 036	204 594	46 679	30 857	836 362	344 618
Hyvinkää	884 140	883 520	628 603	10 647	69 580	26 156	5 401	4 148	85 552	53 433
Inkoo	55 761	54 069	40 833	386	1 864	928	448	264	4 981	4 365
Järvenpää	788 161	787 609	571 406	13 575	74 633	25 501	5 016	1 973	57 227	38 278
Karjalohja	24 454	24 444	17 923	79	1 495	250	323	30	1 737	2 607
Karkkila	138 775	138 654	106 068	1 342	4 236	3 758	954	680	11 821	9 795
Kauniainen	207 558	207 513	138 140	4 851	33 113	4 990	1 808	1 133	13 566	9 912
Kerava	592 251	591 635	426 320	7 487	47 972	16 476	3 168	2 474	47 593	40 145
Kirkkonummi	754 109	752 903	565 823	7 744	48 518	16 268	4 848	1 780	56 152	51 770
Lohja	735 118	734 381	512 841	8 020	62 403	14 041	4 530	5 954	72 762	53 830
Mäntsälä	246 085	245 611	189 250	2 388	10 182	3 955	2 997	487	10 250	26 102
Nummi-Pusula	64 925	64 879	55 142	361	137	750	1 158	161	2 489	4 681
Nurmijärvi	850 535	850 107	635 575	10 031	47 524	24 825	12 293	4 528	55 698	59 633
Pornainen	91 279	91 175	64 441	479	4 573	2 937	750	1 193	7 886	8 916
Raasepori	324 775	318 652	260 201	2 293	7 347	2 857	2 256	693	19 420	23 585
Siuntio	42 784	41 520	37 490	221	468	806	551	160	1 762	62
Tuusula	606 292	605 865	463 432	4 351	25 301	14 969	6 692	2 355	31 130	57 635
Vantaa	3 067 588	3 067 441	2 172 740	35 626	325 819	71 185	15 133	18 981	247 018	180 939
Vihti	515 031	514 545	401 326	6 676	26 418	15 150	5 238	3 206	24 033	32 498

taulukko 7 jatkuu

Maakunta, kunta	Kokonais- lainaus yh- teensä *)	PAIKALLISLAINAUS								
		Paikallis- lainaus yht.	Kirjat	Nuotit ja partituurit	Musiikki- äänitteet	Muut äänitteet	Videot	CD-ROM - levyt	DVD -levyt	Muut aineistot
Itä-Uusimaa	1 489 290	1 486 363	1 053 834	16 250	87 181	31 083	9 969	5 535	137 217	145 294
Askola	68 745	68 668	53 125	570	1 512	1 600	455	248	5 149	6 009
Lapinjärvi	41 152	40 862	33 211	19	422	491	682	112	2 539	3 386
Liljendal	24 372	24 313	19 580	0	23	111	3	0	335	4 261
Loviisa	127 628	126 466	96 554	906	4 976	2 641	1 056	346	7 661	12 326
Myrskylä	17 613	17 315	12 912	0	1 036	70	4	5	1 852	1 436
Pernaja	35 999	35 923	26 890	0	205	64	436	111	2 937	5 280
Porvoo	894 380	893 699	600 260	12 889	71 207	18 750	4 946	4 058	89 142	92 447
Pukkila	16 621	16 568	12 490	3	271	30	279	103	550	2 842
Ruotsinpyhtää	15 249	15 177	12 394	0	445	231	328	5	409	1 365
Sipoo	247 531	247 372	186 418	1 863	7 084	7 095	1 780	547	26 643	15 942
Kanta-Häme	3 238 091	3 234 811	2 310 916	47 861	277 279	71 055	32 192	19 238	248 840	227 430
Forssa	345 980	345 589	252 507	6 770	30 258	8 521	2 054	2 754	23 229	19 496
Hattula	162 573	162 540	121 050	1 329	7 326	3 410	3 838	318	17 380	7 889
Hausjärvi	133 107	133 048	101 185	801	3 046	1 613	1 090	424	10 079	14 810
Humppila	29 484	29 314	22 518	383	1 278	543	725	223	2 130	1 514
Hämeenlinna	1 346 549	1 345 437	903 712	21 153	141 694	34 952	7 965	7 936	111 794	116 231
Janakkala	335 215	335 044	255 475	2 981	13 203	4 760	6 253	2 091	15 911	34 370
Jokioinen	78 588	78 509	59 414	773	2 156	1 830	1 034	1 077	7 427	4 798
Loppi	102 016	101 527	77 699	874	3 530	1 812	2 287	342	9 622	5 361
Riihimäki	589 449	588 867	433 455	11 937	69 972	11 362	5 281	3 158	39 277	14 425
Tammela	71 130	71 022	50 392	594	3 709	1 802	595	702	7 988	5 240
Ypäjä	44 000	43 914	33 509	266	1 107	450	1 070	213	4 003	3 296

taulukko 7 jatkuu

Maakunta, kunta	Kokonais- lainaus yhteensä *)	PAIKALLISLAINAUS								
		Paikallis- lainaus yht.	Kirjat	Nuotit ja partituurit	Musiikki- äänitteet	Muut äänitteet	Videot	CD-ROM - levyt	DVD -levyt	Muut aineistot
Päijät-Häme	4 236 477	4 233 385	2 992 266	82 085	357 652	88 346	46 375	13 252	328 832	324 577
Artjärvi	10 717	10 584	9 779	0	0	168	141	21	31	444
Asikkala	124 222	124 082	88 865	734	4 453	2 287	1 682	671	11 623	13 767
Hartola	47 850	47 559	34 832	245	817	588	495	45	2 797	7 740
Heinola	340 166	339 724	254 101	4 080	19 220	6 948	3 154	488	23 716	28 017
Hollola+Kärkölä	486 823	486 388	355 146	4 821	29 106	4 295	7 077	2 466	39 339	44 138
Hämeenkoski	31 294	31 216	27 441	395	73	261	0	2	0	3 044
Lahti	2 380 802	2 379 982	1 648 983	65 235	262 955	59 339	24 093	5 799	158 375	155 203
Nastola	244 344	244 298	177 722	1 795	10 269	4 378	3 856	558	22 009	23 711
Orimattila	394 967	394 741	260 835	3 561	25 489	7 844	3 241	2 342	61 831	29 598
Padasjoki	86 313	86 061	66 696	334	1 427	839	1 026	95	3 170	12 474
Sysmä	88 979	88 750	67 866	885	3 843	1 399	1 610	765	5 941	6 441
Kymenlaakso	3 203 601	3 201 063	2 380 360	40 104	183 068	52 119	28 688	9 870	266 623	240 231
Hamina	335 645	335 389	279 833	3 542	8 286	4 515	2 742	454	10 880	25 137
Iitti	128 054	127 955	94 946	902	3 615	1 977	1 135	330	10 283	14 767
Kotka	977 264	976 555	702 043	13 556	69 656	18 114	13 053	4 796	78 532	76 805
Kouvola	1 616 388	1 615 294	1 190 599	21 170	95 991	26 261	10 343	3 799	152 472	114 659
Miehikkälä	22 964	22 756	17 438	156	1 077	196	138	21	2 716	1 014
Pyhtää	74 612	74 589	57 434	378	2 629	775	1 059	465	6 556	5 293
Virolahti	48 674	48 525	38 067	400	1 814	281	218	5	5 184	2 556

taulukko 7 jatkuu

Maakunta, kunta	Kokonais- lainaus yhteensä *)	PAIKALLISLAINAUS								
		Paikallis- lainaus yht.	Kirjat	Nuotit ja partituurit	Musiikki- äänitteet	Muut äänitteet	Videot	CD-ROM - levyt	DVD -levyt	Muut aineistot
Etelä-Karjala	1 947 712	1 941 213	1 422 918	23 537	135 657	39 478	18 629	7 520	165 241	128 233
Imatra	421 350	419 475	302 610	6 596	35 107	6 741	3 209	1 458	30 248	33 506
Lappeenranta	1 053 892	1 052 218	755 387	14 406	89 854	26 427	8 289	4 027	95 953	57 875
Lemi	46 529	46 420	32 283	227	1 380	1 161	810	438	3 804	6 317
Luumäki	70 237	69 910	59 754	246	858	705	540	234	3 170	4 403
Parikkala	65 405	65 051	50 883	101	1 478	433	1 521	430	4 568	5 637
Rautjärvi	63 523	63 285	50 171	731	2 310	1 166	1 295	103	4 593	2 916
Ruokolahti	78 823	77 389	57 504	489	1 235	687	1 374	257	11 191	4 652
Savitaipale	64 092	63 932	48 367	494	2 261	751	610	397	6 927	4 125
Suomenniemi	6 292	6 234	4 560	29	105	17	244	3	67	1 209
Taipalsaari	59 866	59 752	47 611	190	774	1 186	343	79	3 793	5 776
Ylämaa	17 703	17 547	13 788	28	295	204	394	94	927	1 817

*) Kokonaislainaus yhteensä = paikallislainaus yhteensä + saadut kaukolainat

Taulukko 8. Kauko- ja kirjallisuus kunnittain ja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä 2009

Maakunta, kunta	Saadut kaukolainat	Lähetetyt kaukolainat	KIRJALAINAUS						
			Suomen- kieliset	Ruotsin- kieliset	Muun- kieliset	Aikuisten kaunokirjat	Lasten kaunokirjat	Aikuisten tietokirjat	Lasten tietokirjat
Etelä-Suomen lääni	37 265	44 791	24 157 361	1 156 751	1 507 559	8 556 285	9 238 784	7 951 264	1 075 338
Uusimaa	18 929	23 090	14 649 057	815 010	1 197 310	5 226 312	5 719 782	5 057 255	658 028
Espoo	573	1 332	2 471 388	153 115	275 743	819 972	1 101 940	869 097	109 237
Hanko	2 143	36	49 436	33 243	2 557	29 630	26 978	25 949	2 679
Helsinki	1 115	15 932	5 543 070	244 235	601 036	2 301 786	1 747 405	2 133 675	205 475
Hyvinkää	620	14	602 827	2 635	23 141	176 695	230 603	194 575	26 730
Inkoo	1 692	1 265	16 501	23 527	805	12 196	18 510	8 297	1 830
Järvenpää	552	102	545 352	2 973	23 081	187 437	165 123	200 589	18 257
Karjalohja	10	1	17 737	47	139	7 974	5 209	4 078	662
Karkkila	121	6	104 299	217	1 552	32 744	43 182	25 654	4 488
Kauniainen	45	22	87 297	39 107	11 736	37 391	44 662	51 774	4 313
Kerava	616	67	412 090	1 930	12 300	137 235	141 131	135 343	12 611
Kirkkonummi	1 206	47	476 049	72 455	17 319	130 837	260 780	132 511	41 695
Lohja	737	4	488 994	10 905	12 942	149 368	212 448	124 585	26 440
Mäntsälä	474	45	186 547	250	2 453	44 069	95 673	38 619	10 889
Nummi-Pusula	46	3	54 612	55	475	19 938	21 514	11 025	2 665
Nurmijärvi	428	43	618 713	2 271	14 591	172 500	267 625	166 313	29 137
Pornainen	104	18	63 777	138	526	17 094	29 906	12 545	4 896
Raasepori	6 123	2 902	87 222	166 243	6 736	73 195	100 586	75 297	11 123
Siuntio	1 264	1 092	24 723	10 893	1 874	9 005	20 712	6 481	1 292
Tuusula	427	47	450 117	4 861	8 454	125 567	209 996	104 576	23 293
Vantaa	147	107	1 956 652	44 332	171 756	636 237	806 099	634 101	96 303
Vihti	486	5	391 654	1 578	8 094	105 442	169 700	102 171	24 013

taulukko 8 jatkuu

Maakunta, kunta	Saadut kaukolainat	Lähetetyt kaukolainat	KIRJALAINAUS						
			Suomen- kieliset	Ruotsin- kieliset	Muun- kieliset	Aikuisten kaunokirjat	Lasten kaunokirjat	Aikuisten tietokirjat	Lasten tie- tokirjat
Itä-Uusimaa	2 927	2 993	713 520	313 299	27 015	304 852	440 210	262 139	46 633
Askola	77	12	52 445	196	484	17 946	22 253	9 543	3 383
Lapinjärvi	290	17	23 410	9 411	390	11 677	13 537	6 955	1 042
Liljendal	59	6	3 493	16 028	59	6 681	9 445	2 411	1 043
Loviisa	1 162	146	58 008	36 360	2 186	35 322	30 476	27 434	3 322
Myrskylä	298	29	12 782	96	34	4 928	5 345	2 326	313
Pernaja	76	10	8 494	18 205	191	7 298	16 353	2 912	327
Porvoo	681	2 694	421 263	159 640	19 357	162 466	244 804	164 340	28 650
Pukkila	53	3	12 480	0	10	4 743	5 696	1 863	188
Ruotsinpyhtää	72	10	10 201	2 193	0	6 389	2 955	2 851	199
Sipoo	159	66	110 944	71 170	4 304	47 402	89 346	41 504	8 166
Kanta-Häme	3 280	2 196	2 244 633	6 583	59 700	721 295	825 327	659 084	105 210
Forssa	391	87	247 233	573	4 701	82 427	79 673	80 398	10 009
Hattula	33	24	118 936	194	1 920	35 436	50 871	28 308	6 435
Hausjärvi	59	46	100 336	90	759	30 783	45 492	19 096	5 814
Humppila	170	16	22 262	6	250	8 293	9 590	3 944	691
Hämeenlinna	1 112	1 773	869 004	3 596	31 112	297 308	298 753	269 036	38 615
Janakkala	171	49	251 114	368	3 993	67 305	112 913	58 449	16 808
Jokioinen	79	49	58 883	76	455	20 237	21 462	15 090	2 625
Loppi	489	15	76 809	76	814	23 679	31 435	18 000	4 585
Riihimäki	582	76	416 755	1 580	15 120	127 175	139 614	150 306	16 360
Tammela	108	40	50 013	18	361	15 928	21 154	11 204	2 106
Ypäjä	86	21	33 288	6	215	12 724	14 370	5 253	1 162

taulukko 8 jatkuu

Maakunta, kunta	Saadut kaukolainat	Lähetetyt kaukolainat	KIRJALAINAUS						
			Suomen- kieliset	Ruotsin- kieliset	Muun- kieliset	Aikuisten kaunokirjat	Lasten kaunokirjat	Aikuisten tietokirjat	Lasten tietokirjat
Päijät-Häme	3 092	6 386	2 864 768	10 629	116 869	950 227	1 067 749	848 150	126 140
Artjärvi	133	10	88 041	114	710	34 405	33 917	18 114	2 429
Asikkala	140	21	34 377	18	437	13 871	11 825	8 270	866
Hartola	291	4	249 256	418	4 427	94 597	88 313	61 880	9 311
Heinola	442	9	348 228	627	6 291	99 745	161 147	72 078	22 176
Hollola+Kärkölä	435	118	27 291	0	150	9 839	11 538	5 114	950
Hämeenkoski	78	0	1 543 688	8 675	96 620	505 614	535 154	540 736	67 479
Lahti	820	6 045	175 985	167	1 570	55 294	77 328	38 356	6 744
Nastola	46	59	255 208	448	5 179	79 196	99 726	70 537	11 376
Orimattila	226	114	66 338	70	288	25 666	26 912	11 777	2 341
Padasjoki	252	2	66 590	87	1 189	26 828	19 192	19 669	2 177
Sysmä	229	4	9 766	5	8	5 172	2 697	1 619	291
Kymenlaakso	2 538	4 893	2 298 443	9 121	72 796	816 961	743 076	732 563	87 760
Hamina	256	121	274 727	383	4 723	94 163	105 275	67 279	13 116
Iitti	99	28	94 026	97	823	32 358	35 709	22 201	4 678
Kotka	709	629	668 015	3 926	30 102	243 142	200 109	235 313	23 479
Kouvola	1 094	4 014	1 151 331	3 269	35 999	408 942	356 009	383 594	42 054
Miehikkälä	208	49	17 294	19	125	6 589	6 321	3 682	846
Pyhtää	23	13	55 403	1 393	638	19 021	23 590	12 763	2 060
Virolahti	149	39	37 647	34	386	12 746	16 063	7 731	1 527

taulukko 8 jatkuu

Maakunta, kunta	Saadut kaukolainat	Lähetetyt kaukolainat	KIRJALAINAUS						
			Suomen- kieliset	Ruotsin- kieliset	Muun- kieliset	Aikuisten kaunokirjat	Lasten kaunokirjat	Aikuisten tietokirjat	Lasten tietokirjat
Etelä-Karjala	6 499	5 233	1 386 940	2 109	33 869	536 638	442 640	392 073	51 567
Imatra	1 875	1 375	294 643	516	7 451	122 735	80 726	91 167	7 982
Lappeenranta	1 674	2 988	729 694	1 430	24 263	262 503	234 827	226 437	31 620
Lemi	109	9	32 111	2	170	9 071	15 630	5 442	2 140
Luumäki	327	1	59 458	25	271	20 982	25 280	11 805	1 687
Parikkala	354	4	50 486	20	377	23 573	13 806	12 548	956
Rautjärvi	238	7	49 850	12	309	23 360	13 346	12 454	1 011
Ruokolahti	1 434	845	57 136	40	328	28 243	15 682	12 288	1 291
Savitaipale	160	1	48 086	17	264	19 716	17 123	10 204	1 324
Suomenniemi	58	2	4 560	0	0	3 125	917	441	77
Taipalsaari	114	0	47 185	30	396	17 629	20 201	6 780	3 001
Ylämaa	156	1	13 731	17	40	5 701	5 102	2 507	478

Taulukko 9. Lainaajat, käynnit ja henkilökunta kunnittain ja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä 2009

Maakunta, kunta	Lainaajia	K Ä Y N N I T		H E N K I L Ö T Y Ö V U O D E T		
		Fyysiset käynnit	www-käynnit	Kirjaston palkkaamat		Muilla varoilla palkatut
				Kirjaston palkkaamat yht.	joista kirjasto- ammattilliset	
Etelä-Suomen lääni	838 409	22 449 898	16 921 635	1 689,0	1 388,0	226,6
Uusimaa	532 321	14 983 715	11 283 007	1 071,7	878,9	159,8
Espoo	95 441	2 709 993	1 286 807	196,4	173,3	44,0
Hanko	3 654	73 928	-	7,4	6,7	1,4
Helsinki	214 165	6 518 971	6 919 682	471,0	357,0	36,0
Hyvinkää	16 288	485 241	290 613	29,3	24,8	5,2
Inkoo	2 185	31 605	-	4,0	4,0	0,0
Järvenpää	14 469	344 087	193 114	23,9	22,8	2,0
Karjalohja	705	12 032	2 573	1,0	1,0	0,0
Karkkila	3 088	55 940	18 296	4,7	4,6	0,9
Kauniainen	4 425	102 098	174 419	12,9	10,1	0,7
Kerava	14 825	317 134	167 365	23,9	21,1	5,3
Kirkkonummi	15 279	483 260	162 689	27,8	22,4	0,9
Lohja	15 587	348 808	89 553	33,8	24,7	3,4
Mäntsälä	7 410	172 095	96 557	10,0	10,0	1,0
Nummi-Pusula	1 679	37 746	5 855	4,0	3,0	0,4
Nurmijärvi	16 653	455 261	254 316	30,5	27,1	0,2
Pornainen	2 100	53 589	86 776	3,0	2,9	0,2
Raasepori	11 183	267 863	43 023	22,6	20,0	1,9
Siuntio	1 386	24 371	25 197	4,4	3,8	0,1
Tuusula	13 509	336 701	186 676	29,8	27,8	1,1
Vantaa	67 829	1 867 668	1 226 788	114,0	96,0	54,0
Vihti	10 461	285 324	52 708	17,3	15,9	1,2

taulukko 9 jatkuu

Maakunta, kunta	Lainaaaja	KÄYNNIT		HENKILÖTYÖVUODET		
		Fyysiset käynnit	www-käynnit	Kirjaston palkkaamat		Muilla varoilla palkatut
				Kirjaston palkkaamat yht.	joista kirjasto- ammatilliset	
Itä-Uusimaa	35 630	801 376	1 254 326	83,6	60,9	7,9
Askola	1 871	33 914	82 588	4,0	3,5	0,5
Lapinjärvi	1 410	22 990	5 022	2,0	1,0	1,0
Liljendal	541	9 276	2 492	1,1	0,0	0,0
Loviisa	3 422	85 800	7 381	8,4	5,3	0,3
Myrskylä	780	15 870	3 436	1,1	1,0	0,0
Pernaja	1 787	16 522	6 720	3,1	2,0	0,0
Porvoo	17 897	434 798	830 981	46,0	36,0	1,0
Pukkila	612	17 246	410	1,0	1,0	0,0
Ruotsinpyhtää	873	16 860	6 803	1,7	1,0	0,0
Sipoo	6 437	148 100	308 493	15,2	10,1	5,1
Kanta-Häme	70 346	1 645 916	2 644 883	133,0	118,4	21,1
Forssa	8 489	167 432	71 659	15,2	12,8	1,3
Hattula	4 167	70 399	8 981	6,1	5,1	0,3
Hausjärvi	3 208	82 949	55 625	8,5	8,5	0,0
Humppila	817	16 381	3 463	2,0	2,0	0,3
Hämeenlinna	27 381	768 606	2 249 263	47,9	43,5	11,8
Janakkala	7 564	149 809	27 890	12,7	12,1	0,5
Jokioinen	2 321	33 071	15 832	4,2	3,7	0,0
Loppi	2 773	61 022	7 133	7,0	6,0	0,2
Riihimäki	10 571	246 820	183 476	23,0	19,0	6,2
Tammela	2 166	32 622	17 490	4,2	3,7	0,5
Ypäjä	889	16 805	4 071	2,2	2,0	0,0

taulukko 9 jatkuu

Maakunta, kunta	Lainaaaja	KÄYNNIT		HENKILÖTYÖVUODET		
		Fyysiset käyn- nit	www-käynnit	Kirjaston palkkaamat		Muilla varoilla palkatut
				Kirjaston palkkaamat yht.	joista kirjasto- amatilliset	
Päijät-Häme	83 944	2 233 901	838 107	159,7	131,4	13,0
Artjärvi	354	10 292	2 492	1,1	1,0	0,0
Asikkala	3 358	100 668	16 271	4,3	4,3	0,2
Hartola	1 299	25 264	4 425	3,0	2,6	0,8
Heinola	7 884	231 976	67 735	14,1	11,1	0,8
Hollola+Kärkölä	10 839	250 400	55 000	17,0	17,0	1,5
Hämeenkoski	870	13 500	1 210	1,7	1,7	0,4
Lahti	45 222	1 266 367	536 049	96,0	73,2	7,4
Nastola	4 446	91 539	21 167	6,3	5,8	0,0
Orimattila	5 951	154 492	125 503	9,0	9,0	1,0
Padasjoki	1 807	39 741	2 187	3,9	3,3	0,0
Sysmä	1 914	49 662	6 068	3,4	2,4	1,0
Kymenlaakso	68 687	1 684 094	537 275	148,0	127,3	10,1
Hamina	8 184	200 000	31 547	17,0	15,8	0,3
Iitti	2 940	66 036	10 657	4,8	4,8	0,3
Kotka	19 805	500 886	190 796	41,6	30,9	2,9
Kouvola	32 494	833 100	294 350	76,3	68,3	6,1
Miehikkälä	509	12 099	1 877	1,2	1,2	0,0
Pyhtää	3 608	43 685	3 138	4,5	3,8	0,6
Virolahti	1 147	28 288	4 910	2,6	2,6	0,0

taulukko 9 jatkuu

Maakunta, kunta	Lainaja	KÄYNNIT		HENKILÖTYÖVUODET		
		Fyysiset käyn- nit	www-käynnit	Kirjaston palkkaamat		Muilla varoilla palkatut
				Kirjaston palkkaamat yht.	joista kirjasto- ammatilliset	
Etelä-Karjala	47 481	1 100 896	364 037	93,0	71,1	14,8
Imatra	8 943	206 996	120 263	20,3	19,3	0,8
Lappeenranta	25 759	578 958	191 453	46,0	30,1	11,4
Lemi	1 052	31 536	2 050	1,8	1,8	0,0
Luumäki	1 859	51 937	1 850	4,6	2,6	0,5
Parikkala	2 239	44 975	1 531	4,3	3,5	0,0
Rautjärvi	1 543	36 343	17 474	4,2	4,2	0,1
Ruokolahti	2 387	55 195	23 641	4,4	4,4	1,3
Savitaipale	1 756	37 697	4 360	2,7	2,0	0,0
Suomenniemi	216	3 450	540	0,7	0,7	0,0
Taipalsaari	1 342	33 383	875	3,3	2,0	0,5
Ylämaa	385	20 426	0	0,9	0,7	0,2

Taulukko 10. Kirjastojen talous kunnittain ja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä 2009-2010

Maakunta, kunta	Vuosi 2009					Vuosi 2010
	Toimintakulut €	Henkilöstökulut €	Kirjasto- aineistokulut €	Kirjojen hankintakulut €	Muut kulut €	Toimintakulut €
Etelä-Suomen lääni	120 173 449	67 858 490	13 908 554	8 429 076	38 406 405	123 959 334
Uusimaa	79 246 471	45 447 021	8 146 530	4 859 985	25 652 920	80 655 532
Espoo	16 075 547	7 986 865	1 372 378	830 324	6 716 304	16 156 831
Hanko	469 916	269 979	66 706	45 540	133 231	527 294
Helsinki	35 739 751	22 161 340	3 302 582	1 886 373	10 275 829	35 459 000
Hyvinkää	1 908 927	1 099 412	309 047	187 984	500 468	1 910 845
Inkoo	212 937	144 627	35 423	24 172	32 887	265 814
Järvenpää	1 414 089	924 838	180 654	110 385	308 597	1 539 074
Karjalohja	73 909	27 800	16 872	15 682	29 237	75 250
Karkkila	372 487	159 011	63 270	42 057	150 206	410 013
Kauniainen	907 762	548 032	80 296	40 945	279 434	907 762
Kerava	1 808 448	843 079	209 753	142 774	755 616	1 807 220
Kirkkonummi	1 838 971	1 039 062	279 189	175 574	520 720	1 861 707
Lohja	2 027 058	1 285 063	276 482	173 395	465 513	2 027 058
Mäntsälä	677 323	365 434	83 464	54 952	228 425	699 034
Nummi-Pusula	274 067	150 751	29 130	24 019	94 186	251 279
Nurmijärvi	2 033 063	1 179 251	252 489	131 284	601 323	2 073 076
Pornainen	235 751	118 875	66 883	41 220	49 993	266 500
Raasepori	1 338 336	848 413	197 864	124 741	292 059	1 396 645
Siuntio	210 242	143 504	30 404	19 570	36 334	224 694
Tuusula	1 984 065	1 135 332	213 949	154 024	634 784	2 102 757
Vantaa	8 340 204	4 399 903	889 843	504 084	3 050 458	9 229 000
Vihti	1 303 618	616 450	189 852	130 886	497 316	1 464 679

taulukko 10 jatkuu

Maakunta, kunta	Vuosi 2009					Vuosi 2010
	Toimintakulut €	Henkilöstökulut €	Kirjasto- aineistokulut €	Kirjojen hankintakulut €	Muut kulut €	Toimintakulut €
Itä-Uusimaa	5 254 457	2 908 627	759 186	447 128	1 586 644	6 597 144
Askola	255 200	151 700	46 800	29 300	56 700	277 500
Lapinjärvi	158 664	71 987	42 197	30 030	44 480	164 750
Liljendal	85 103	39 380	20 150	13 200	25 573	65 503
Loviisa	544 979	344 827	84 466	54 754	115 686	763 639
Myrskylä	85 664	43 317	16 485	10 170	25 862	91 004
Pernaja	158 745	102 569	29 027	14 661	27 149	763 639
Porvoo	2 719 768	1 575 452	304 768	164 387	839 548	2 835 300
Pukkila	99 556	39 925	17 484	11 479	42 147	89 600
Ruotsinpyhtää	106 067	73 289	25 488	16 683	7 290	128 390
Sipoo	1 040 711	466 181	172 321	102 464	402 209	1 417 819
Kanta-Häme	8 842 649	4 900 213	1 242 184	788 427	2 700 252	9 159 910
Forssa	930 941	518 785	143 172	92 557	268 984	963 097
Hattula	457 181	215 530	90 300	62 700	151 351	488 790
Hausjärvi	479 414	292 374	59 256	35 639	127 784	467 836
Humppila	120 702	61 137	21 490	15 040	38 075	126 330
Hämeenlinna	3 357 927	1 873 401	429 311	229 311	1 055 215	3 549 571
Janakkala	852 684	466 234	122 315	82 614	264 135	872 630
Jokioinen	263 757	147 820	44 084	30 752	71 853	275 800
Loppi	417 687	259 091	59 871	35 855	98 725	440 420

taulukko 10 jatkuu

Maakunta, kunta	Vuosi 2009					Vuosi 2010
	Toimintakulut €	Henkilöstökulut €	Kirjasto- aineistokulut €	Kirjojen hankintakulut €	Muut kulut €	Toimintakulut €
Riihimäki	1 516 829	817 894	199 147	159 908	499 788	1 549 000
Tammela	304 622	162 437	48 872	30 798	93 313	313 836
Ypäjä	140 905	85 510	24 366	13 253	31 029	112 600
Päijät-Häme	10 514 271	5 687 564	1 490 439	891 903	3 336 268	10 745 129
Artjärvi	75 400	44 719	10 795	8 433	19 886	64 060
Asikkala	332 333	144 213	51 196	31 090	136 924	366 250
Hartola	220 073	115 010	31 460	21 342	73 603	232 320
Heinola	807 387	526 775	113 455	75 185	167 157	779 710
Hollola+Kärkölä	1 271 002	600 864	165 329	90 130	504 809	1 313 880
Hämeenkoski	128 720	71 770	38 100	28 000	18 850	129 854
Lahti	6 117 127	3 299 293	801 253	465 799	2 016 581	6 366 600
Nastola	489 490	218 661	94 254	57 020	176 575	490 500
Orimattila	530 086	357 488	103 143	64 821	69 455	535 445
Padasjoki	250 253	112 909	30 908	18 385	106 436	184 100
Sysmä	292 400	195 862	50 546	31 698	45 992	282 410
Kymenlaakso	9 874 063	5 364 686	1 267 542	823 114	3 241 835	10 162 894
Hamina	1 013 700	620 305	143 031	100 527	250 364	1 071 200
Iitti	389 754	188 050	54 693	35 833	147 011	390 548
Kotka	2 722 738	1 450 933	343 067	237 815	928 738	2 668 514
Kouvola	5 225 947	2 825 999	632 210	382 639	1 767 738	5 469 293
Miehikkälä	92 252	37 537	30 110	21 756	24 605	103 722
Pyhtää	285 213	159 774	34 387	22 920	91 052	312 467
Virolahti	144 459	82 088	30 044	21 624	32 327	147 150

taulukko 10 jatkuu

Maakunta, kunta	Vuosi 2009					Vuosi 2010
	Toimintakulut €	Henkilöstökulut €	Kirjasto- aineistokulut €	Kirjojen hankintakulut €	Muut kulut €	Toimintakulut €
Etelä-Karjala	6 441 538	3 550 379	1 002 673	618 518	1 888 486	6 638 725
Imatra	1 404 321	792 914	142 730	116 657	468 677	1 394 699
Lappeenranta	3 264 721	1 761 450	525 806	285 247	977 465	3 443 182
Lemi	146 693	77 866	35 964	21 883	32 863	162 410
Luumäki	244 726	149 593	42 812	27 900	52 321	276 992
Parikkala	368 918	171 885	55 196	34 776	141 837	406 560
Rautjärvi	251 235	157 129	50 360	31 392	43 746	223 550
Ruokolahti	262 458	159 240	39 500	24 500	63 718	278 912
Savitaipale	166 382	89 625	39 468	28 659	37 289	174 070
Suomenniemi	39 288	21 231	7 157	4 022	10 900	45 200
Taipalsaari	210 046	130 626	54 000	36 000	25 420	233 150
Ylämaa	82 750	38 820	9 680	7 482	34 250	-

Taulukko 11. Kirjastojen toiminnan tunnuslukuja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä, muutos % 2008 - 2009

Maakunta	Muutos % 2008-2009										
	Asukas-luku	Aukiolo-tunnit	Aineisto-hankinta	Kirja-hankinta	Muun aineiston hankinta	Sanoma-lehdet	Aikakaus-lehdet	Kokonais-lainaus	Lainaajat	Fyysiset käynnit	Verkko-käynnit
Uusimaa	1,4	-0,5	2,3	2,7	1,7	-1,4	2,0	-0,4	0,5	0,6	7,8
Itä-Uusimaa	-1,3	-3,1	-7,9	-6,7	-12,5	-2,3	-3,8	-1,3	-0,4	-2,9	10,4
Kanta-Häme	0,9	-3,5	-3,5	-5,8	7,9	1,2	-5,3	0,5	-1,9	-2,7	-9,1
Päijät-Häme	0,4	-5,7	-0,1	-1,8	9,0	-5,4	-3,2	1,1	-2,6	-4,1	6,7
Kymenlaakso	-0,4	-3,3	-12,1	-14,1	-0,4	-4,3	6,2	-1,4	-8,3	-3,9	10,7
Etelä-Karjala	-0,2	-5,5	1,3	2,4	-2,7	1,4	-7,3	2,4	-1,3	-3,6	5,2
Etelä-Suomen lääni	0,9	-2,3	-0,6	-0,8	1,7	-1,6	0,1	-0,1	-0,9	-0,8	4,9

Taulukko 12. Kirjastojen henkilötyövuodet ja toimintakulut maakunnittain Etelä-Suomen läänissä, muutos % 2008–2009

Maakunta	Muutos % 2008–2009						
	Kirjaston henkilötyö- vuodet	Kirjasto- ammattilliset, htv	Muilla kuin kirjaston varoilla palkatut, htv	Aineisto- hankinta- kulut	Kirjahankin- takulut	Henkilöstö- kulut	Toiminta- kulut
Uusimaa	1,6	3,1	9,3	4,3	3,9	4,9	5,9
Itä-Uusimaa	0,2	8,2	6,6	-4,6	-5,8	-2,4	5,2
Kanta-Häme	-0,6	-0,5	15,6	-1,1	-3,9	-2,8	0,5
Päijät-Häme	-0,8	-0,9	-1,6	0,0	-1,4	1,3	1,2
Kymenlaakso	-3,2	2,6	-40,6	-3,0	-4,3	1,1	7,5
Etelä-Karjala	-2,2	-2,0	-6,0	1,6	-4,4	-2,8	-0,2
Etelä-Suomen lääni	0,5	2,3	4,1	1,9	0,6	2,9	4,8

Taulukko 13. Kirjastojen toiminnan tunnuslukuja kunnittain ja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä, muutos % 2008 - 2009

Maakunta, kunta	Muutos % 2008–2009									
	Asukasluku	Aukiolo- tunnit	Aineisto- hankinta	Kirja- hankinta	Muun aineiston hankinta	Sanoma- lehdet	Aikakaus- lehdet	Kokonais- lainaus	Lainaajat	Fyysiset käynnit
Etelä-Suomen lääni	0,9	-2,3	-0,6	-0,8	1,7	-1,6	0,1	-0,1	-0,9	-0,8
Uusimaa	1,4	-0,5	2,3	2,7	1,7	-1,4	2,0	-0,4	0,5	0,6
Espoo	1,5	1,2	3,1	4,9	-2,9	19,1	-2,2	0,7	2,3	3,1
Hanko	-0,5	1,0	-5,7	-10,2	55,3	4,5	4,8	5,6	4,1	2,3
Helsinki	1,4	0,4	7,5	7,1	10,8	-3,8	8,3	-1,2	0,6	1,6
Hyvinkää	0,8	13,7	-10,0	-8,7	-15,7	0,0	-6,0	1,0	0,3	2,4
Inkoo	2,1	1,9	42,2	47,5	11,0	-9,1	-6,0	0,7	-2,0	-1,3
Järvenpää	0,8	-1,7	-13,4	-8,6	-32,4	-4,5	-2,6	4,4	0,6	-4,9
Karjalohja	1,1	-1,1	18,9	28,4	-24,2	25,0	-2,1	-1,1	2,3	-10,6
Karkkila	0,9	2,9	9,7	9,5	22,6	-13,6	-12,4	3,4	-0,8	-4,5
Kauniainen	0,4	1,3	-4,8	-7,0	2,7	-22,0	5,6	-6,0	-3,4	26,1
Kerava	1,1	0,2	5,2	7,5	-8,5	2,0	-0,6	3,5	12,1	4,1
Kirkkonummi	2,4	-0,7	1,3	0,9	4,3	-1,8	2,4	2,3	0,1	0,4
Lohja	*)	*)	*)	*)	*)	*)	*)	*)	*)	*)
Mäntsälä	2,4	-13,9	-0,4	2,9	-23,9	0,0	-11,7	3,0	10,8	1,4
Nummi-Pusula	-0,3	-0,5	13,3	11,6	40,9	10,0	-0,8	-5,9	-6,1	-11,5
Nurmijärvi	1,0	-4,0	-6,7	-9,7	15,5	3,2	0,4	-8,9	-1,6	-5,2
Pornainen	1,2	-5,5	8,6	9,4	2,7	16,7	-29,7	4,1	0,4	2,3
Raasepori	*)	*)	*)	*)	*)	*)	*)	*)	*)	*)

*) kuntaliitoksen takia muutos-% ei ole ilmoitettu

taulukko 13 jatkuu

Maakunta, kunta	Muutos % 2008–2009									
	Asukasluku	Aukiolo- tunnit	Aineisto- hankinta	Kirja- hankinta	Muun aineiston hankinta	Sanoma- lehdet	Aikakaus- lehdet	Kokonais- lainaus	Lainaajat	Fyysiset käynnit
Siuntio	1,6	-22,3	-19,1	-17,4	-38,0	-37,5	1,5	-22,8	-1,6	-24,3
Tuusula	1,2	-0,9	-1,6	-2,2	2,1	-21,1	3,1	2,0	0,9	2,6
Vantaa	1,5	-0,5	-5,2	-3,7	-10,0	-0,9	2,0	-1,2	-1,4	-3,2
Vihti	2,2	-2,9	2,6	2,7	-3,4	-2,4	-7,4	1,0	-7,9	-5,7
Itä-Uusimaa	-1,3	-3,1	-7,9	-6,7	-12,5	-2,3	-3,8	-1,3	-0,4	-2,9
Askola	1,1	-5,0	-17,2	-18,9	3,2	0,0	-5,4	-0,3	-6,6	-5,4
Lapinjärvi	0,2	-0,7	-5,4	-5,0	-9,7	0,0	-5,3	5,4	0,7	1,5
Liljendal	1,2	-3,7	18,7	20,5	-16,4	0,0	0,0	10,7	-4,2	4,2
Loviisa	-0,1	-1,2	9,4	7,2	32,8	-6,5	-18,2	-2,0	-3,8	-2,7
Myrskylä	-0,8	0,0	-7,7	-8,0	-6,3	0,0	-16,7	-3,5	-2,9	-0,2
Pernaja	-1,4	2,0	-16,3	-19,5	5,9	0,0	0,0	9,4	22,0	2,5
Porvoo	0,8	-5,2	-9,0	-7,0	-14,8	-4,3	-0,1	-2,1	-0,5	-2,4
Pukkila	0,1	-2,7	-19,2	-17,7	-35,5	0,0	-2,6	-11,0	-9,2	-12,9
Ruotsinpyhtää	-0,7	0,0	26,9	13,7	158,6	0,0	0,0	-4,6	-3,0	-0,5
Sipoo	-8,4	-3,7	-16,5	-12,6	-35,3	6,3	-1,0	-0,9	0,1	-4,8
Kanta-Häme	0,9	-3,5	-3,5	-5,8	7,9	1,2	-5,3	0,5	-1,9	-2,7
Forssa	0,2	-0,6	1,2	-0,1	8,1	0,0	-2,7	-0,7	-1,8	8,4
Hattula	1,3	-1,8	16,1	14,8	27,5	5,9	-10,6	6,8	-0,3	-7,8
Hausjärvi	0,9	1,0	-4,8	-4,5	-6,6	7,1	1,6	0,9	-3,3	-2,1
Humppila	-1,1	-1,1	-7,8	3,6	-41,4	0,0	-5,6	5,2	14,1	-4,6

taulukko 13 jatkuu

Maakunta, kunta	Muutos % 2008–2009									
	Asukasluku	Aukiolo- tunnit	Aineisto- hankinta	Kirja- hankinta	Muun aineiston hankinta	Sanoma- lehdet	Aikakaus- lehdet	Kokonais- lainaus	Lainajat	Fyysiset käynnit
Hämeenlinna	*)	*)	*)	*)	*)	*)	*)	*)	*)	*)
Janakkala	1,1	-2,3	-4,5	-4,0	-9,2	-14,7	-12,6	0,1	6,3	-0,7
Jokioinen	0,0	-1,3	0,6	-5,9	61,6	7,1	8,0	-6,3	-1,3	-5,4
Loppi	0,3	-9,4	8,7	1,3	54,6	-16,7	-14,4	2,5	1,9	-2,6
Riihimäki	1,8	-2,7	-0,4	-2,6	7,7	0,0	0,0	-2,0	-1,7	-12,6
Tammela	-0,5	-9,6	-15,4	-10,6	-31,1	0,0	0,0	-5,0	-8,0	-17,9
Ypäjä	-0,4	0,0	1,0	-0,8	13,8	12,5	16,1	8,0	-1,0	11,7
Päijät-Häme	0,4	-5,7	-0,1	-1,8	9,0	-5,4	-3,2	1,1	-2,6	-4,1
Artjärvi	-2,3	-2,0	-12,3	-8,7	-68,3	0,0	0,0	-9,7	0,0	-8,6
Asikkala	-0,7	-4,2	26,7	27,3	26,6	0,0	0,0	-11,5	15,6	-41,5
Hartola	-3,0	-0,9	19,1	13,6	113,5	0,0	-18,3	-10,4	-12,8	-8,7
Heinola	-0,3	-40,3	-3,3	-2,7	-6,4	-32,4	-15,3	-4,9	-4,1	-3,6
Hollola+Kärkölä	0,9	-4,2	5,4	4,5	11,6	19,1	0,0	5,0	-8,7	0,9
Hämeenkoski	-0,1	-11,6	3,5	3,6	14,8	0,0	2,3	-2,9	-2,2	0,0
Lahti	0,8	-0,6	-5,6	-4,0	-12,5	-0,8	0,8	4,8	-1,0	0,8
Nastola	0,2	-5,5	3,2	-0,8	28,6	0,0	3,1	-8,4	-8,0	-14,0
Orimattila	0,7	0,1	-2,0	-8,4	25,7	0,0	0,0	-1,8	-2,7	0,6
Padasjoki	-0,5	-1,6	23,0	22,1	26,3	0,0	-16,4	-1,8	0,4	-17,2
Sysmä	-1,5	-6,8	32,7	-11,8	305,2	-46,4	-22,6	-12,2	-5,8	-5,9

*) kuntaliitoksen takia muutos-% ei ole ilmoitettu

taulukko 13 jatkuu

Maakunta, kunta	Muutos % 2008–2009									
	Asukasluku	Aukiolo- tunnit	Aineisto- hankinta	Kirja- hankinta	Muun aineiston hankinta	Sanoma- lehdet	Aikakaus- lehdet	Kokonais- lainaus	Lainaajat	Fyysiset käynnit
Kymenlaakso	-0,4	-3,3	-12,1	-14,1	-0,4	-4,3	6,2	-1,4	-8,3	-3,9
Hamina	-0,8	-2,3	-0,3	-5,0	44,6	0,0	-5,5	-0,2	-2,7	-2,0
Iitti	-1,6	-0,6	0,4	2,9	-12,4	-4,5	-12,4	-3,1	-1,8	-1,4
Kotka	0,0	-5,4	-9,2	-6,9	-22,3	-5,7	1,2	-4,0	-1,4	-4,2
Kouvola	*)	*)	*)	*)	*)	*)	*)	*)	*)	*)
Miehikkälä	-3,1	2,0	11,3	7,7	37,6	0,0	0,0	-6,3	-18,0	1,1
Pyhtää	-0,3	-18,5	-19,2	-17,4	-24,9	14,3	-21,9	-8,7	26,1	-13,0
Virolahti	-2,1	-0,9	7,0	3,6	26,1	0,0	0,0	1,6	-6,7	12,9
Etelä-Karjala	-0,2	-5,5	1,3	2,4	-2,7	1,4	-7,3	2,4	-1,3	-3,6
Imatra	-0,9	-21,4	-9,2	-6,5	-20,3	-19,4	-12,8	0,7	-3,3	-10,9
Lappeenranta	*)	*)	*)	*)	*)	*)	*)	*)	*)	*)
Lemi	0,1	6,0	-1,7	23,1	-45,3	-10,0	-11,3	3,6	0,3	39,4
Luumäki	-0,4	-1,4	2,1	2,4	3,7	0,0	0,0	-0,6	-1,6	-16,6
Parikkala	-1,0	-3,4	-1,1	-0,5	-2,0	-6,3	-11,6	-3,0	2,3	-7,1
Rautjärvi	-1,9	10,1	12,0	12,0	11,2	5,3	1,9	9,4	12,5	4,2
Ruokolampi	0,0	-1,6	8,6	8,2	12,0	0,0	0,0	-7,5	-4,7	0,0
Savitaipale	-1,2	-0,6	1,2	2,5	-5,1	12,5	0,8	-6,3	-2,6	3,0
Suomenniemi	-2,0	1,1	10,5	10,4	26,1	0,0	0,0	-6,2	-29,9	-21,4
Taipalsaari	-1,0	-18,2	8,3	-3,0	71,1	300,0	-23,8	5,3	-5,0	-5,6
Ylämaa	-0,8	-1,2	28,0	32,1	-6,5	0,0	-2,2	-5,4	-0,3	30,7

*) kuntaliitoksen takia muutos-% ei ole ilmoitettu

Taulukko 14. Kirjastojen henkilötyövuodet ja toimintakulut kunnittain ja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä, muutos % 2008-2009

Maakunta, kunta	Muutos % 2008 - 2009						
	Kirjaston henkilötyö- vuodet	Kirjasto- ammatilliset, htv	Muilla kuin kirjaston varoilla palkatut, htv	Aineisto- hankinta- kulut	Kirjahankinta- kulut	Henkilöstö- kulut	Toiminta- kulut
Etelä-Suomen lääni	0,5	2,3	4,1	1,9	0,6	2,9	4,8
Uusimaa	1,6	3,1	9,3	4,3	3,9	4,9	5,9
Espoo	2,7	18,7	0,0	3,9	4,7	5,6	11,5
Hanko	16,0	6,7	62,7	-12,2	-10,4	2,0	2,1
Helsinki	1,0	1,1	5,9	12,9	14,7	5,8	6,3
Hyvinkää	1,7	4,1	1,8	-7,0	-9,9	7,0	4,2
Inkoo	0,0	0,0	0,0	-4,9	-3,4	-0,2	-0,2
Järvenpää	-2,1	-0,6	-18,6	-18,9	-24,7	6,0	-0,6
Karjalohja	0,0	0,0	0,0	0,4	13,1	12,6	7,8
Karkkila	5,6	0,4	217,9	10,3	4,7	-2,6	41,5
Kauniainen	1,6	0,6	22,4	3,3	4,1	-1,6	1,5
Kerava	0,0	3,5	0,0	3,4	4,5	0,9	0,9
Kirkkonummi	0,2	0,7	-37,1	11,1	5,8	4,6	3,4
Lohja	*)	*)	*)	*)	*)	*)	*)
Mäntsälä	0,0	0,0	0,0	-12,1	-18,3	9,4	7,9
Nummi-Pusula	-2,7	-1,3	-16,7	5,3	9,1	13,2	6,3
Nurmijärvi	-3,6	-3,9	-	10,0	-12,0	4,3	5,3

*) kuntaliitoksen takia muutos-% ei ole ilmoitettu

taulukko 14 jatkuu

Maakunta, kunta	Muutos % 2008 - 2009						
	Kirjaston henkilö- työvuodet	Kirjasto- ammatilliset, htv	Muilla kuin kirjaston varoilla palkatut, htv	Aineisto- hankinta- kulut	Kirjahankinta- kulut	Henkilöstö- kulut	Toiminta- kulut
Pornainen	-2,4	0,0	10,5	16,6	24,4	-5,9	1,5
Raasepori	*)	*)	*)	*)	*)	*)	*)
Siuntio	10,8	0,0	-	-13,7	-22,5	2,1	-3,1
Tuusula	-2,6	-2,5	-31,9	10,2	14,5	3,4	7,3
Vantaa	5,7	-2,0	22,7	-8,3	-5,8	3,7	-1,0
Vihti	-0,6	-1,2	25,0	3,0	7,0	2,2	12,6
Itä-Uusimaa	0,2	8,2	6,6	-4,6	-5,8	-2,4	5,2
Askola	9,8	0,0	66,7	-9,7	-16,5	10,7	0,4
Lapinjärvi	0,0	0,0	0,0	-9,1	0,0	2,6	-2,1
Liljendal	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	11,3	-1,5
Loviisa	-0,6	135,6	-	0,4	1,9	-16,5	-0,4
Myrskylä	0,0	0,0	0,0	-5,9	6,3	-9,6	-7,5
Pernaja	19,2	-	0,0	4,7	-5,6	19,7	16,0
Porvoo	-2,5	-1,4	-16,7	-8,4	-10,4	-1,2	7,5
Pukkila	0,0	0,0	0,0	-2,6	-18,9	11,9	39,5
Ruotsinpyhtää	0,0	0,0	0,0	1,7	3,2	1,1	0,9
Sipoo	2,8	0,8	4,9	0,2	-1,5	-4,3	3,3

*) kuntaliitoksen takia muutos-% ei ole ilmoitettu

taulukko 14 jatkuu

Maakunta, kunta	Muutos % 2008 - 2009						
	Kirjaston henkilötyö- vuodet	Kirjasto- ammattilliset, htv	Muilla kuin kirjaston varoilla palkatut, htv	Aineisto- hankinta- kulut	Kirjahankinta- kulut	Henkilöstö- kulut	Toiminta- kulut
Kanta-Häme	-0,6	-0,5	15,6	-1,1	-3,9	-2,8	0,5
Forssa	3,2	1,8	133,3	7,2	4,2	0,3	5,1
Hattula	3,8	23,9	-75,0	10,0	10,0	11,4	6,0
Hausjärvi	-9,1	-3,3	-100,0	2,4	-2,7	-6,1	-0,4
Humppila	15,0	0,0	-	-3,4	5,5	11,2	11,3
Hämeenlinna	*)	*)	*)	*)	*)	*)	*)
Janakkala	1,8	0,8	-	8,0	4,0	0,4	3,3
Jokioinen	-4,5	76,2	-100,0	6,6	-0,2	1,1	0,8
Loppi	-5,3	0,0	-66,7	0,8	1,7	-2,8	-3,9
Riihimäki	7,0	0,0	21,6	-0,2	-1,1	2,2	4,0
Tammela	11,9	-7,5	-	-6,5	-9,2	-1,0	5,9
Ypäjä	0,0	0,0	0,0	5,7	-15,1	10,5	27,4
Päijät-Häme	-0,8	-0,9	-1,6	0,0	-1,4	1,3	1,2
Artjärvi	0,0	0,0	0,0	-8,4	15,1	2,3	10,3
Asikkala	-4,3	-8,5	-	-1,9	-1,9	-14,9	-7,1
Hartola	-1,8	1,1	-7,1	14,8	14,8	-4,0	5,9
Heinola	-3,8	2,4	-29,2	-2,8	-5,0	6,0	-5,5
Hollola+Kärkölä	1,8	0,0	28,2	7,7	5,5	-5,7	-0,6

*) kuntaliitoksen takia muutos-% ei ole ilmoitettu

taulukko 14 jatkuu

Maakunta, kunta	Muutos % 2008 - 2009						
	Kirjaston henkilö- työvuodet	Kirjasto- ammattilliset, htv	Muilla kuin kirjaston varoilla palkatut, htv	Aineisto- hankinta- kulut	Kirjahankinta- kulut	Henkilöstö- kulut	Toiminta- kulut
Hämeenkoski	5,0	0,0	33,3	-2,3	3,7	-1,6	4,2
Lahti	-1,1	-0,5	-6,0	0,3	-1,3	0,3	1,2
Nastola	-10,4	-2,8	0,0	2,5	1,6	3,3	4,0
Orimattila	0,0	0,0	0,0	-6,0	-11,8	6,4	1,3
Padasjoki	18,2	0,0	0,0	-18,9	-12,9	5,0	37,8
Sysmä	10,0	-20,0	0,0	-1,8	-3,8	49,2	6,5
Kymenlaakso	-3,2	2,6	-40,6	-3,0	-4,3	1,1	7,5
Hamina	-8,9	-0,1	-70,6	2,6	-2,8	-1,8	0,0
Iitti	-7,7	-6,6	-24,2	-0,8	0,4	0,9	3,3
Kotka	-3,5	-3,0	-37,2	-4,1	-2,7	-2,1	0,1
Kouvola	*)	*)	*)	*)	*)	*)	*)
Miehikkälä	0,0	0,0	0,0	6,6	1,5	0,2	-10,0
Pyhtää	-12,8	-1,3	-40,0	-14,1	-8,7	-1,2	6,0
Virolahti	0,0	0,0	0,0	5,3	1,5	-9,9	-4,5

*) kuntaliitoksen takia muutos-% ei ole ilmoitettu

taulukko 14 jatkuu

Maakunta, kunta	Muutos % 2008 - 2009						
	Kirjaston henkilötyö- vuodet	Kirjasto- ammattilliset, htv	Muilla kuin kirjaston varoilla palkatut, htv	Aineisto- hankinta- kulut	Kirjahankinta- kulut	Henkilöstö- kulut	Toiminta- kulut
Etelä-Karjala	-2,2	-2,0	-6,0	1,6	-4,4	-2,8	-0,2
Imatra	-5,0	0,0	-42,0	-6,0	-2,1	-4,6	-6,3
Lappeenranta	*)	*)	*)	*)	*)	*)	*)
Lemi	0,0	0,0	0,0	7,1	10,3	5,1	8,8
Luumäki	0,0	0,0	0,0	1,8	-5,5	-2,8	-0,6
Parikkala	-10,8	-12,5	0,0	2,0	1,6	-15,9	19,5
Rautjärvi	14,5	15,0	0,0	30,7	45,7	-2,6	-6,3
Ruokolahti	-14,1	4,8	-47,3	3,4	0,0	18,5	6,4
Savitaipale	-8,6	-11,1	0,0	4,4	4,6	-2,6	8,8
Suomenniemi	-20,0	-20,0	0,0	2,3	-12,1	-24,9	6,8
Taipalsaari	-0,8	23,5	-5,7	20,0	7,5	6,9	13,6
Ylämaa	18,9	1,5	66,7	4,6	17,3	4,0	18,4

*) kuntaliitoksen takia muutos-% ei ole ilmoitettu

Taulukko 15. Kirjaston käyttöä kuvaavia tunnuslukuja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä 2009

Maakunta	Lainaaaja % asukkai- sta	Lainat / asukas	Lainat / aukiolo- tunti	Lainat / htv kirjaston palkkaa- mat	Saadut kaukolainat / 1 000 asukasta	Fyysiset käynnit / asukas	Fyysiset käynnit / aukiolo- tunti	Htv kir- jaston palkk. / 1 000 asukasta	Hyötypin- ta-ala m ² / 1 000 asukasta	Kirja- aineisto- hankinnat / 1 000 as.	Muun kuin kirjat- aineiston hankinta / 1 000 asukasta	Sanoma- ja aika- kausleh- det / 1 000 as.
Uusimaa	37,8	16,8	103,1	22 022,6	13,4	10,6	65,4	0,8	70,2	255,8	54,6	11,5
Itä-Uusimaa	38,1	15,9	55,0	17 825,1	31,3	8,6	29,6	0,9	96,3	336,7	70,7	20,0
Kanta-Häme	40,7	18,7	73,6	24 339,2	19,0	9,5	37,4	0,8	103,5	310,1	69,8	16,3
Päijät-Häme	41,8	21,1	101,4	26 521,1	15,4	11,1	53,5	0,8	94,5	314,9	69,4	14,8
Kymenlaakso	37,6	17,5	68,2	21 648,9	13,9	9,2	35,9	0,8	122,5	296,1	54,9	18,7
Etelä-Karjala	35,3	14,5	48,4	20 947,6	48,3	8,2	27,4	0,7	100,4	323,8	66,4	16,3
Etelä-Suomen lääni	38,2	17,2	87,9	22 331,0	17,0	10,2	52,3	0,8	82,4	276,5	58,6	13,5
Koko maa	40,3	18,7	70,9	23 544,1	69,5	10,3	39,0	0,8	93,5	334,1	62,4	17,1

16. Kirjastojen taloustunnuslukuja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä 2009

Maakunta	Toimintakulut € / asukas	Henkilöstökulut € / asukas	Kirjastoaineistokulut € / asukas	Kirjojen hankintakulut € / asukas	Käynnin hinta €	Lainan hinta €	Taloudellisuus *)
Uusimaa	56,3	32,3	5,8	3,5	5,3	3,4	1,4
Itä-Uusimaa	56,2	31,1	8,1	4,8	6,6	3,5	1,6
Kanta-Häme	51,1	28,3	7,2	4,6	5,4	2,7	1,3
Päijät-Häme	52,3	28,3	7,4	4,4	4,7	2,5	1,1
Kymenlaakso	54,0	29,4	6,9	4,5	5,9	3,1	1,4
Etelä-Karjala	47,9	26,4	7,5	4,6	5,9	3,3	1,5
Etelä-Suomen lääni	54,8	30,9	6,3	3,8	5,4	3,2	1,4
Koko maa	54,6	30,5	7,5	4,8	5,3	2,9	1,3

*) Taloudellisuus = $\frac{\text{Kirjastoaineistokulut €} + \text{Henkilöstökulut €}}{\text{Fyysiset käynnit kpl} + \text{Lainaus kpl}}$

Taulukko 17. Kirjastojen käyttöä kuvaavia tunnuslukuja kunnittain ja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä 2009

Maakunta, kunta	Lainaaaja % asukkaista	Lainat / asukas	Lainat / aukiolo- tunti	Lainat / htv kirjaston palkkaa- mat	Saadut kaukolainat/ 1 000 asukasta	Fyysiset käynnit / asukas	Fyysiset käynnit / aukiolo- tunti	Htv kirjaston palkk. / 1 000 asukasta	Hyötypinta- ala m ² / 1 000 asukasta	Kirja- aineisto- hankinnat/ 1 000 asukasta	Muun kuin kirjat- aineiston hankinta / 1 000 as.	Sanoma- ja aikakaus- lehdet / 1 000 as.
Etelä-Suomen lääni	38,2	17,2	87,9	22 331,0	17,0	10,2	52,3	0,8	82,4	276,5	58,6	13,5
Uusimaa	37,8	16,8	103,1	22 022,6	13,4	10,6	65,4	0,8	70,2	255,8	54,6	11,5
Espoo	39,5	17,5	144,4	21 484,6	2,4	11,2	92,7	0,8	76,2	272,5	57,5	10,6
Hanko	37,8	10,5	33,5	13 793,1	221,9	7,7	24,4	0,8	138,2	341,1	39,6	18,2
Helsinki	37,1	16,1	100,1	19 726,2	1,9	11,3	70,2	0,8	63,7	236,2	59,8	9,5
Hyvinkää	36,2	19,7	167,2	30 196,0	13,8	10,8	91,8	0,7	70,6	270,1	60,3	10,3
Inkoo	39,2	10,0	26,4	13 940,3	303,5	5,7	14,9	0,7	49,9	393,9	48,8	13,1
Järvenpää	37,8	20,6	238,5	32 936,1	14,4	9,0	104,1	0,6	68,1	246,0	41,3	11,9
Karjalohja	47,6	16,5	20,3	24 454,0	6,8	8,1	10,0	0,7	137,7	625,3	78,3	34,4
Karkkila	34,0	15,3	72,1	29 277,4	13,3	6,2	29,1	0,5	101,8	369,9	55,0	17,6
Kauniainen	51,8	24,3	95,3	16 052,4	5,3	11,9	46,9	1,5	120,8	321,0	120,0	27,6
Kerava	44,2	17,7	185,8	24 770,0	18,4	9,5	99,5	0,7	90,0	319,7	43,5	11,6
Kirkkonummi	42,5	21,0	110,0	27 175,1	33,5	13,4	70,5	0,8	76,4	363,8	62,2	11,1
Lohja	39,8	18,8	81,7	21 781,3	18,8	8,9	38,8	0,9	108,2	324,8	86,7	13,5
Mäntsälä	38,1	12,7	74,1	24 608,5	24,4	8,9	51,8	0,5	46,3	210,5	21,5	10,0
Nummi-Pusula	27,9	10,8	17,5	16 231,3	7,7	6,3	10,2	0,7	104,8	265,6	26,9	23,4
Nurmijärvi	42,7	21,8	104,5	27 932,2	11,0	11,7	55,9	0,8	81,3	224,3	47,7	14,2
Pornainen	42,2	18,3	51,3	30 224,8	20,9	10,8	30,1	0,6	100,9	502,9	90,9	15,7
Raasepori	38,8	11,3	31,9	14 389,7	212,4	9,3	26,3	0,8	118,0	327,7	25,0	31,0
Siuntio	23,6	7,3	36,5	9 636,0	215,3	4,2	20,8	0,8	112,9	257,4	18,9	12,6

taulukko 17 jatkuu

Maakunta, kunta	Lainaaajia % asukkaista	Lainat / asukas	Lainat / aukiolo- tunti	Lainat / htv kirjaston palkkaa- mat	Saadut kaukolainat/ 1 000 asukasta	Fyysiset käynnit / asukas	Fyysiset käynnit / aukiolo- tunti	Htv kirjaston palkk. / 1 000 asukasta	Hyötypinta- ala m ² / 1 000 asukasta	Kirja- aineisto- hankinnat/ 1 000 asukasta	Muun kuin kirjat- aineiston hankinta / 1 000 as.	Sanoma- ja aikakaus- lehdet / 1 000 as.
Tuusula	37,1	16,7	67,9	20 324,9	11,7	9,3	37,7	0,8	85,9	275,1	36,3	17,8
Vantaa	34,7	15,7	115,4	26 908,7	0,8	9,6	70,3	0,6	49,5	206,5	43,8	12,0
Vihti	37,9	18,6	103,5	29 701,9	17,6	10,3	57,4	0,6	76,0	336,4	47,6	11,8
Itä-Uusimaa	38,1	15,9	55,0	17 825,1	31,3	8,6	29,6	0,9	96,3	336,7	70,7	20,0
Askola	39,3	14,4	24,5	17 186,3	16,2	7,1	12,1	0,8	124,8	438,8	67,6	42,8
Lapinjärvi	48,1	14,0	21,6	20 576,0	98,8	7,8	12,0	0,7	139,4	598,2	72,9	21,1
Liljendal	36,8	16,6	18,3	23 211,4	40,2	6,3	7,0	0,7	190,6	844,1	31,3	32,7
Loviisa	46,4	17,3	44,9	15 193,8	157,4	11,6	30,2	1,1	149,0	509,1	79,0	29,5
Myrskylä	38,8	8,8	18,3	16 011,8	148,3	7,9	16,5	0,5	66,7	299,0	66,2	22,4
Pernaja	45,3	9,1	16,8	11 612,6	19,3	4,2	7,7	0,8	54,8	269,3	50,5	16,7
Porvoo	37,1	18,5	110,1	19 443,0	14,1	9,0	53,5	1,0	84,4	258,1	76,7	18,0
Pukkila	30,2	8,2	15,0	16 621,0	26,2	8,5	15,6	0,5	123,5	273,6	19,8	40,5
Ruotsinpyhtää	30,1	5,3	13,3	8 970,0	24,8	5,8	14,7	0,6	120,7	453,1	103,4	13,1
Sipoo	36,1	13,9	52,9	16 284,9	8,9	8,3	31,7	0,9	89,8	373,2	60,2	13,4

taulukko 17 jatkuu

Maakunta, kunta	Lainaaajia % asukkaista	Lainat / asukas	Lainat / aukiolo- tunti	Lainat / htv kirjaston palkkaa- mat	Saadut kaukolainat/ 1 000 asukasta	Fyysiset käynnit / asukas	Fyysiset käynnit / aukiolo- tunti	Htv kirjaston palkk. / 1 000 asukasta	Hyötypinta- ala m ² / 1 000 asukasta	Kirja- aineisto- hankinnat/ 1 000 asukasta	Muun kuin kirjat- aineiston hankinta / 1 000 as.	Sanoma- ja aikakaus- lehdet / 1 000 as.
Kanta-Häme	40,7	18,7	73,6	24 339,2	19,0	9,5	37,4	0,8	103,5	310,1	69,8	16,3
Forssa	47,5	19,4	122,7	22 761,8	21,9	9,4	59,4	0,9	119,8	321,2	72,4	18,2
Hattula	43,5	17,0	62,9	26 739,0	3,4	7,4	27,3	0,6	67,0	421,4	83,3	11,6
Hausjärvi	37,1	15,4	24,0	15 641,2	6,8	9,6	14,9	1,0	111,7	321,6	34,6	16,1
Humppila	32,2	11,6	19,6	14 742,0	67,0	6,5	10,9	0,8	128,9	365,0	57,5	16,6
Hämeenlinna	41,4	20,4	85,8	28 099,9	16,8	11,6	49,0	0,7	116,3	269,6	76,8	17,1
Janakkala	45,6	20,2	71,7	26 332,7	10,3	9,0	32,0	0,8	107,8	317,0	39,2	15,9
Jokioinen	40,2	13,6	44,3	18 711,4	13,7	5,7	18,6	0,7	66,8	347,1	64,2	16,6
Loppi	34,0	12,5	35,3	14 573,7	60,0	7,5	21,1	0,9	99,2	341,1	89,0	14,9
Riihimäki	37,0	20,7	198,5	25 628,2	20,4	8,6	83,1	0,8	86,1	328,1	75,3	14,3
Tammela	32,7	10,7	33,8	16 935,7	16,3	4,9	15,5	0,6	45,9	295,5	58,0	16,5
Ypäjä	33,8	16,7	30,2	20 000,0	32,7	6,4	11,5	0,8	152,1	374,9	65,8	28,1
Päijät-Häme	41,8	21,1	101,4	26 521,1	15,4	11,1	53,5	0,8	94,5	314,9	69,4	14,8
Artjärvi	24,1	7,3	8,7	9 742,7	90,7	7,0	8,3	0,8	130,3	395,0	8,9	25,9
Asikkala	39,0	14,4	63,9	28 888,8	16,3	11,7	51,8	0,5	116,7	212,1	48,7	12,2
Hartola	37,5	13,8	24,8	16 111,1	84,0	7,3	13,1	0,9	121,2	457,3	54,8	22,5
Heinola	38,4	16,6	150,1	24 159,5	21,5	11,3	102,3	0,7	65,2	266,4	34,1	12,8
Hollola +Kärkölä	40,6	18,3	81,8	28 636,6	16,3	9,4	42,1	0,6	78,5	266,7	56,9	13,4
Hämeenkoski	40,7	14,7	26,7	18 408,2	36,5	6,3	11,5	0,8	234,1	556,6	14,5	22,5
Lahti	45,2	23,8	139,9	24 794,9	8,2	12,7	74,4	1,0	100,2	325,9	67,3	14,3
Nastola	29,6	16,2	94,4	38 970,3	3,1	6,1	35,4	0,4	97,8	283,6	67,8	16,8

taulukko 17 jatkuu

Maakunta, kunta	Lainaajia % asukkaista	Lainat / asukas	Lainat / aukiolo- tunti	Lainat / htv kirjaston palkkaa- mat	Saadut kaukolainat/ 1 000 asukasta	Fyysiset käynnit / asukas	Fyysiset käynnit / aukiolo- tunti	Htv kirjaston palkk. / 1 000 asukasta	Hyötypinta- ala m ² / 1 000 asukasta	Kirja- aineisto- hankinnat/ 1 000 asukasta	Muun kuin kirjat- aineiston hankinta / 1 000 as.	Sanoma- ja aikakaus- lehdet / 1 000 as.
Orimattila	40,2	26,7	148,5	43 885,2	15,3	10,4	58,1	0,6	61,4	335,7	93,9	12,4
Padasjoki	51,4	24,6	31,7	22 131,5	71,7	11,3	14,6	1,1	168,5	397,4	60,1	28,8
Sysmä	42,4	19,7	38,9	26 170,3	50,8	11,0	21,7	0,8	96,3	494,8	380,1	26,8
Kymenlaakso	37,6	17,5	68,2	21 648,9	13,9	9,2	35,9	0,8	122,5	296,1	54,9	18,7
Hamina	37,9	15,6	81,2	19 720,6	11,9	9,3	48,4	0,8	118,7	342,0	50,6	18,4
Iitti	41,4	18,1	42,9	26 622,5	14,0	9,3	22,1	0,7	110,1	353,4	46,7	30,7
Kotka	36,2	17,9	110,5	23 520,2	13,0	9,2	56,6	0,8	111,8	287,1	38,7	14,7
Kouvola	36,7	18,3	62,9	21 184,6	12,4	9,4	32,4	0,9	131,3	271,0	63,3	20,6
Miehikkälä	22,2	10,0	14,0	19 136,7	90,6	5,3	7,4	0,5	109,7	624,7	108,4	24,8
Pyhtää	70,4	14,6	37,5	16 580,4	4,5	8,5	22,0	0,9	126,9	302,4	58,9	12,7
Virolahti	32,4	13,7	29,1	18 720,8	42,1	8,0	16,9	0,7	114,9	446,5	96,9	16,4
Etelä-Karjala	35,3	14,5	48,4	20 947,6	48,3	8,2	27,4	0,7	100,4	323,8	66,4	16,3
Imatra	30,9	14,6	80,0	20 807,4	64,9	7,2	39,3	0,7	110,4	216,5	41,9	10,9
Lappeenranta	36,6	15,0	73,7	22 915,7	23,8	8,2	40,5	0,7	80,4	325,2	74,5	12,0
Lemi	34,4	15,2	20,7	26 436,9	35,6	10,3	14,0	0,6	92,2	368,1	88,6	41,8
Luumäki	35,9	13,6	23,6	15 436,7	63,1	10,0	17,4	0,9	113,3	410,1	32,6	25,5
Parikkala	37,3	10,9	17,7	15 210,5	58,9	7,5	12,2	0,7	177,5	396,9	57,6	26,6
Rautjärvi	37,7	15,5	21,4	15 052,8	58,1	8,9	12,3	1,0	158,9	448,0	94,2	30,8
Ruokolahti	41,7	13,8	28,8	18 120,2	250,3	9,6	20,2	0,8	106,6	269,6	49,0	14,0

taulukko 17 jatkuu

Maakunta, kunta	Lainajia % asukkaista	Lainat / asukas	Lainat / aukiolo- tunti	Lainat / htv kirjaston palkkaa- mat	Saadut kaukolainat/ 1 000 asukasta	Fyysiset käynnit / asukas	Fyysiset käynnit / aukiolo- tunti	Htv kirjaston palkk. / 1 000 asukasta	Hyötypinta- ala m ² / 1 000 asukasta	Kirja- aineisto- hankinnat/ 1 000 asukasta	Muun kuin kirjat- aineiston hankinta / 1 000 as.	Sanoma- ja aikakaus- lehdet / 1 000 as.
Savitaipale	43,6	15,9	36,6	24 185,7	39,8	9,4	21,6	0,7	94,7	484,0	55,7	31,8
Suomenniemi	27,0	7,9	7,1	8 738,9	72,4	4,3	3,9	0,9	144,8	451,9	36,2	35,0
Taipalsaari	27,3	12,2	26,8	18 031,9	23,2	6,8	14,9	0,7	150,6	486,2	145,9	39,1
Ylämaa	27,0	12,4	14,9	20 348,3	109,3	14,3	17,2	0,6	150,7	484,2	40,6	36,4

Taulukko 18. Kirjastojen taloustunnuslukuja kunnittain ja maakunnittain Etelä-Suomen läänissä 2009

Maakunta, kunta	Toimintakulut € / asukas	Henkilöstö- kulut € / asukas	Kirjasto- aineistokulut € / asukas	Kirjojen hankintakulut € / asukas
Etelä-Suomen lääni	54,8	30,9	6,3	3,8
Uusimaa	56,3	32,3	5,8	3,5
Espoo	66,5	33,1	5,7	3,4
Hanko	48,7	28,0	6,9	4,7
Helsinki	62,0	38,4	5,7	3,3
Hyvinkää	42,4	24,4	6,9	4,2
Inkoo	38,2	25,9	6,4	4,3
Järvenpää	36,9	24,2	4,7	2,9
Karjalohja	49,9	18,8	11,4	10,6
Karkkila	41,0	17,5	7,0	4,6
Kauniainen	106,2	64,1	9,4	4,8
Kerava	53,9	25,1	6,3	4,3
Kirkkonummi	51,1	28,9	7,8	4,9
Lohja	51,8	32,8	7,1	4,4
Mäntsälä	34,9	18,8	4,3	2,8
Nummi-Pusula	45,6	25,1	4,8	4,0
Nurmijärvi	52,1	30,2	6,5	3,4
Pornainen	47,4	23,9	13,4	8,3
Raasepori	46,4	29,4	6,9	4,3
Siuntio	35,8	24,4	5,2	3,3
Tuusula	54,5	31,2	5,9	4,2
Vantaa	42,7	22,5	4,6	2,6
Vihti	47,2	22,3	6,9	4,7
Itä-Uusimaa	56,2	31,1	8,1	4,8
Askola	53,6	31,9	9,8	6,2
Lapinjärvi	54,1	24,5	14,4	10,2
Liljendal	57,9	26,8	13,7	9,0
Loviisa	73,8	46,7	11,4	7,4
Myrskylä	42,6	21,6	8,2	5,1
Pernaja	40,2	26,0	7,4	3,7
Porvoo	56,4	32,7	6,3	3,4
Pukkila	49,2	19,7	8,6	5,7
Ruotsinpyhtää	36,6	25,3	8,8	5,8
Sipoo	58,3	26,1	9,7	5,7

taulukko 18 jatkuu

Maakunta, kunta	Toimintakulut € / asukas	Henkilöstö- kulut € / asukas	Kirjasto- aineistokulut € / asukas	Kirjojen hankintakulut € / asukas
Kanta-Häme	51,1	28,3	7,2	4,6
Forssa	52,1	29,0	8,0	5,2
Hattula	47,8	22,5	9,4	6,6
Hausjärvi	55,4	33,8	6,9	4,1
Humppila	47,6	24,1	8,5	5,9
Hämeenlinna	50,8	28,3	6,5	3,5
Janakkala	51,4	28,1	7,4	5,0
Jokioinen	45,7	25,6	7,6	5,3
Loppi	51,3	31,8	7,3	4,4
Riihimäki	53,2	28,7	7,0	5,6
Tammela	46,0	24,5	7,4	4,7
Ypäjä	53,6	32,5	9,3	5,0
Päijät-Häme	52,3	28,3	7,4	4,4
Artjärvi	51,4	30,5	7,4	5,8
Asikkala	38,6	16,8	6,0	3,6
Hartola	63,5	33,2	9,1	6,2
Heinola	39,3	25,6	5,5	3,7
Hollola + Kärkölä	47,6	22,5	6,2	3,4
Hämeenkoski	60,3	33,6	17,8	13,1
Lahti	61,1	33,0	8,0	4,7
Nastola	32,5	14,5	6,3	3,8
Orimattila	35,8	24,1	7,0	4,4
Padasjoki	71,2	32,1	8,8	5,2
Sysmä	64,8	43,4	11,2	7,0
Kymenlaakso	54,0	29,4	6,9	4,5
Hamina	47,0	28,8	6,6	4,7
Iitti	54,9	26,5	7,7	5,1
Kotka	49,8	26,5	6,3	4,3
Kouvola	59,1	32,0	7,1	4,3
Miehikkälä	40,2	16,3	13,1	9,5
Pyhtää	55,7	31,2	6,7	4,5
Virolahti	40,8	23,2	8,5	6,1

taulukko 18 jatkuu

Maakunta, kunta	Toimintakulut € / asukas	Henkilöstö- kulut € / asukas	Kirjasto- aineistokulut € / asukas	Kirjojen hankintakulut € / asukas
Etelä-Karjala	47,9	26,4	7,5	4,6
Imatra	48,6	27,4	4,9	4,0
Lappeenranta	46,4	25,1	7,5	4,1
Lemi	48,0	25,5	11,8	7,2
Luumäki	47,3	28,9	8,3	5,4
Parikkala	61,4	28,6	9,2	5,8
Rautjärvi	61,3	38,4	12,3	7,7
Ruokolahti	45,8	27,8	6,9	4,3
Savitaipale	41,4	22,3	9,8	7,1
Suomenniemi	49,0	26,5	8,9	5,0
Taipalsaari	42,7	26,6	11,0	7,3
Ylämaa	58,0	27,2	6,8	5,2

Taulukko 19. Kirjastokäynnit ja lainaus € Etelä-Suomen läänissä 2009

Maakunta, kunta	Käynnin hinta €	Lainan hinta €	Taloudellisuus (*)
Etelä-Suomen lääni	5,4	3,2	1,4
Uusimaa	5,3	3,4	1,4
Espoo	5,9	3,8	1,4
Hanko	6,4	4,6	1,9
Helsinki	5,5	3,8	1,6
Hyvinkää	3,9	2,2	1,0
Inkoo	6,7	3,8	2,1
Järvenpää	4,1	1,8	1,0
Karjalohja	6,1	3,0	1,2
Karkkila	6,7	2,7	1,1
Kauniainen	8,9	4,4	2,0
Kerava	5,7	3,1	1,2
Kirkkonummi	3,8	2,4	1,1
Lohja	5,8	2,8	1,4
Mäntsälä	3,9	2,8	1,1
Nummi-Pusula	7,3	4,2	1,8
Nurmijärvi	4,5	2,4	1,1
Pornainen	4,4	2,6	1,3
Raasepori	5,0	4,1	1,8
Siuntio	8,6	4,9	2,6
Tuusula	5,9	3,3	1,4
Vantaa	4,5	2,7	1,1
Vihti	4,6	2,5	1,0
Itä-Uusimaa	6,6	3,5	1,6
Askola	7,5	3,7	1,9
Lapinjärvi	6,9	3,9	1,8
Liljendal	9,2	3,5	1,8
Loviisa	6,4	4,3	2,0
Myrskylä	5,4	4,9	1,8
Pernaja	9,6	4,4	2,5
Porvoo	6,3	3,0	1,4
Pukkila	5,8	6,0	1,7
Ruotsinpyhtää	6,3	7,0	3,1
Sipoo	7,0	4,2	1,6

taulukko 19 jatkuu

Maakunta, kunta	Käynnin hintaa €	Lainan hintaa €	Taloudellisuus (*
Kanta-Häme	5,4	2,7	1,3
Forssa	5,6	2,7	1,3
Hattula	6,5	2,8	1,3
Hausjärvi	5,8	3,6	1,6
Humppila	7,4	4,1	1,8
Hämeenlinna	4,4	2,5	1,1
Janakkala	5,7	2,5	1,2
Jokioinen	8,0	3,4	1,7
Loppi	6,8	4,1	2,0
Riihimäki	6,1	2,6	1,2
Tammela	9,3	4,3	2,0
Ypäjä	8,4	3,2	1,8
Päijät-Häme	4,7	2,5	1,1
Artjärvi	7,3	7,0	2,6
Asikkala	3,3	2,7	0,9
Hartola	8,7	4,6	2,0
Heinola	3,5	2,4	1,1
Hollola + Kärkölä	5,1	2,6	1,0
Hämeenkoski	9,5	4,1	2,5
Lahti	4,8	2,6	1,1
Nastola	5,3	2,0	0,9
Orimattila	3,4	1,3	0,8
Padasjoki	6,3	2,9	1,1
Sysmä	5,9	3,3	1,8
Kymenlaakso	5,9	3,1	1,4
Hamina	5,1	3,0	1,4
Iitti	5,9	3,0	1,3
Kotka	5,4	2,8	1,2
Kouvola	6,3	3,2	1,4
Miehikkälä	7,6	4,0	1,9
Pyhtää	6,5	3,8	1,6
Virolahti	5,1	3,0	1,5

taulukko 19 jatkuu

Maakunta, kunta	Käynnin hinta €	Lainan hinta €	Taloudellisuus (*
Etelä-Karjala	5,9	3,3	1,5
Imatra	6,8	3,3	1,5
Lappeenranta	5,6	3,1	1,4
Lemi	4,7	3,2	1,5
Luumäki	4,7	3,5	1,6
Parikkala	8,2	5,6	2,1
Rautjärvi	6,9	4,0	2,1
Ruokolahti	4,8	3,3	1,5
Savitaipale	4,4	2,6	1,3
Suomenniemi	11,4	6,2	2,9
Taipalsaari	6,3	3,5	2,0
Ylämaa	4,1	4,7	1,3

***) Taloudellisuus = Kirjastoaineistokulut € + Henkilöstökulut €
Fyysiset käynnit kpl + lainaus kpl**

KUVAILEHTI

Julkaisusarjan nimi ja numero Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen julkaisu 16/2010				
Vastuualue Elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri				
Tekijät Sivistystoimentarkastajat Antti Seppänen ja Kristiina Kontiainen, erikoissuunnittelija Marjaterstu Kursu, suunnittelija Raija Valtonen		Julkaisuaika Syyskuu/2010		
		Julkaisija Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus		
		Hankkeen rahoittaja/toimeksiantaja -		
Julkaisun nimi Etelä-Suomen läänin yleiset kirjastot vuonna 2009				
Tiivistelmä Etelä-Suomen läänin viimeisenä toimintavuonna alueen kuntien ylläpitämien yleisten kirjastojen toimintaa ja taloutta vuodelta 2009 käsittelevässä tilastojulkaisussa ovat mukana kaikki läänin 71 kirjastolaitosta. Julkaisun tiedot perustuvat lääninhallituksen seuranta- ja arviointitietoihin alueen yleisten kirjastojen toiminnasta ja kehityksestä. Vuoden 2009 alussa tapahtui Etelä-Suomen läänissä useita kuntaliitoksia. Tästä syystä kirjastolaitosten määrä laski huomattavasti. Useista entisistä pääkirjastoista tuli nyt uusissa kunnissa sivukirjastoja. Kokonaan lakkautettuja kirjastoja oli seitsemän, jonka lisäksi kaksi kirjastoautoa lopetti toimintansa. Kirjastojen aukioloajat vähenivät vuodessa noin 10 000 tuntia eli noin 2 %. Kirjastojen kokonaislainauksen ja fyysisten käyntien hidas lasku jatkui edelleen. Lainausten ja kävijöiden määrä asukasta kohden oli silti edelleen kansainvälistä huippua. Verkkokäyntien määrä oli edelleen nousussa. Kirjastojen kappalemääräinen aineistohankinta pysyi edelliseen vuoteen verrattuna asukaslukuun suhteutettuna samana läänin alueella. Aineistohankinnan määrärahakehitys oli myönteinen.				
Asiasanat Arviointi, Etelä-Suomen lääni, yleiset kirjastot				
ISBN (painettu)	ISBN (PDF) 978-952-257-124-3	ISSN-L	ISSN (painettu)	ISSN (verkkojulkaisu) 1798-8071
Kokonaissivumäärä 83		Kieli Suomi		Hinta (sis. alv 8%) -
Julkaisun myynti/jakaja Julkaisu on saatavana vain verkossa: www.ely-keskus.fi/uusimaa/julkaisut				
Julkaisun kustantaja -				
Painopaikka ja -aika -				

PRESENTATIONSBLAD

Publikationens serie och nummer Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nylands publikationer 16/2010				
Ansvarsområde Näringar, arbetskraft, kompetens och kultur				
Författare Inspektörer för bildningsväsendet Antti Seppänen och Kristiina Kontiainen, specialplanerare Marjateru Kursu, planerare Raija Valtonen		Publiceringsdatum Sebtember/2010		
		Utgivare Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland		
		Projektets finansiär/uppdragsgivare -		
Publikationens titel Etelä-Suomen läänin yleiset kirjastot vuonna 2009 (Allmänna bibliotek i Södra Finlands län år 2009)				
<p>Sammandrag</p> <p>Under Södra Finlands läns sista verksamhetsår ingår länets alla 71 biblioteksväsen i den statistiska publikation som behandlar verksamheten och ekonomin vid de allmänna biblioteken i regionens kommuner år 2009. Publikationens uppgifter baserar sig på länsstyrelsens uppföljnings- och utvärderingsuppgifter gällande verksamheten och utvecklingen vid regionens allmänna bibliotek.</p> <p>I början av 2009 genomfördes flera kommunsammanslagningar i Södra Finlands län. Därför sjönk antalet biblioteksväsen märkbart. Flera forna huvudbibliotek blev nu biblioteksfilialer i de nya kommunerna. Antalet bibliotek som lades ner helt och hållet var sju, och utöver det upphörde två bokbussar med sin verksamhet. Bibliotekens öppethållningstider minskade under året med ca 10 000 timmar, dvs. ca 2 %.</p> <p>Den långsamma nedgången i det totala antalet lån och fysiska besök på biblioteken fortsatte alltså. Antalet lån och besök per invånare låg ända alltså på toppnivå internationellt sett. Antalet webbesök fortsatte att öka.</p> <p>Bibliotekens materialanskaffning i antal exemplar i proportion till invånarantalet låg på samma nivå jämfört med fjolåret på länets område. Utvecklingen av anslagen för materialanskaffning var positiv.</p>				
Nyckelord Utvärdering, Södra Finlands län, allmänna bibliotek				
ISBN (tryckt)	ISBN (PDF) 978-952-257-124-3	ISSN-L	ISSN (tryckt)	ISSN (webbpublikation) 1798-8071
Sidantal 83	Språk Finska (svensk resumé)		Pris (inneh. moms 8%) -	
Beställningar/distribution Publikationen finns endast på webben: www.ely-centralen.fi/nyland/publikationer				
Förläggare -				
Tryckeri, ort och tidpunkt -				

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökeskus
Maistraatinportti 2
PL 36
puh. 020 636 0070
www.ely-keskus.fi

ISSN 978-952-257-124-3 (verkkojulkaisu)
ISBN 1798-8071 (verkkojulkaisu)